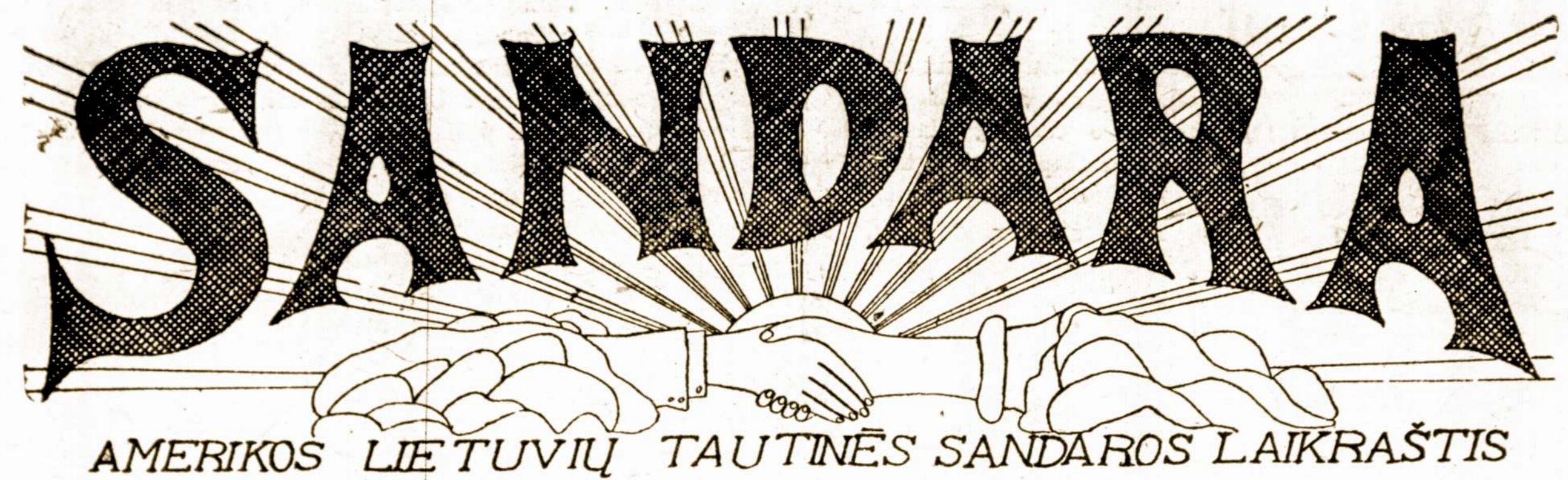

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
 Prenumerata metams:
 Amerikoje \$2.50
 Kanadoje ir Lietuvoje \$3.00
 Pusei metų:
 Amerikoje \$1.25
 Kanadoje ir Lietuvoje \$1.50
 Skeibimų kainas klauskite laišku.
 "SANDARA"
 327 E St., So. Boston, Mass.
 Telephone So. Boston 2408.

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
 Published by Lithuanian National League of America.
 Consisting of 85 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 10,000 Lithuanians in the City of Boston and about 700,000 in the United States.
 "SANDARA"
 327 E St., So. Boston, Mass.
 KAINA 5 CENTAL.

No. 4 So. Boston, Mass., Sausio (January) 28 d., 1926 m **Metai XIII**

Didžiausi Potvyniai Lietuvoj

Žemaitija Paskendusį Vandeny.

Nunešta Daugybė Tiltų, Nuskendo Žmonių ir Gyvulių Tauragė Pasemta, be Elektros.

Gavome žinių, kad žemaitija paskendusį vandeny. Visos upės išsiliejo iš krantų, gyventojai daugely vietų gelbėdamiesi nuo vandens sulipo ant dangių.

Išardyta ir nunešta dideli tiltai — šakių per Sešuvą upę, Pajurio per Jūrą, Eržvilko per šaltuną, ties Skaudvilė per Akmeną, Kuršėnai-Papilė per Ringuvą, Šaukėnai-Kuršėnai per Ventą, Šaukėnai-Užventis per šoną upę. Tai vis dideli dar prieš karą statyti tiltai. Mažgi tiltų nunešta be skaičiaus.

TAURAGĖJ pasemta elektros stotis ir Eitkino malūnas. Dalis jų turto nunešta. Elektros stoty vos nepaskendo darbininkas, nes vanduo umai jį užklupo.

Šaukėnuos, kaimiečiui bevažiuojant per tiltą, staiga atriedėjo banga, nunešė tiltą ir žmogų su arkliu.

Ties Eržvilku pasemta keli kaimai; gyventojai sulipo ant stogų. Prigėrė gyvulių. Upės išėjo iš krantų net ten, kur jie labai aukšti, ir išsiliejo, kaip ežerai.

Dar nunešta tiltai ties Mikalajava ir Žariškiuose per Vabalkšnę. Nuostoliai padaryta didžiausi.

Potvyniai Klaipėdos krašte.

Pirmadienį ir antradienį sausio 4 ir 5 d. į potvino paliestas vietas Klaipėdos krašte nuvyko tulos valdžios, visuomenės ir spaudos atstovų delegacijos. Antradienį išvyko tas sritis aplankyti ir patsai Krašto gubernatorių p. Žilius.

Trečiadienio rytą, 8 val. įvyksta nepaprastas Seimelio posėdis. Vienatiniū dienotvarkės punktu Seimelio biuras praneša pasitarimą del potvinio pasekmių.

Del pačio potvinio tenka pastebėti, kad pavyzdžiui Minijos vanduo stovi šį kartą aukščiau, negu Gariojo 1880 m. potvinio metu. Už Priekulės visas kraštas išrodo kai viena didelė jūra, iš kurios, it salos, kyšo kaimai ir trobėsiai. Vanduo jau truputį nuseko, bet visgi dar gana aukštai stovi. Plentas link Šilutės keliose vietose visiškai suardyta, vietomis net 600 metrų ilgume. Ledai, medgaliai, trobėsijų griuvėsiai teikia žiarų vaizdą. Potvynis Klaipėdos kraštui padarė labai daug nuostolių, kuriuos dar peranksti suvesti į skaitmenis.

Šilutės ir Pagėgio apskrity potvinio katastrofa buvo dar didesnė, negu Klaipėdos apskrity. Ten ypatingai sunaikinta daug namų, tiltų ir kelių. Syšoj matyta net lavoną plaukiant. Daug gyvulių nuskendo. Gyventojai turėjo dalinai išbėgti iš savo namų ir šimtai žmonių atvyko į Šilutę, kur jiems rūpinama maisto ir nakvynės. Rusnė visiška po vandeniū, dalinai ir Tilžės senmiestis.

Norėjo parduoti savo dukterį.

DUBUQUE, Ia. Len Tittle's norėjo parduoti 13 m. dukterį Berthą, už \$100 tulam Joseph Barr, 49 m. seniui. Jiedu buvo susitarę, kaip tik mergaitė bus nupirkta, tai jos tėvas, nežiurint norš mergaitė 13 m. pasi-stengs gauti vedimui leidimą ir tada pirkėjas galės su ja apsivesti. Apie tai buvo pranešta policijai ir kupčius su pardavėju liko areštuoti. Policija rado pas juos padarytą sutartį, kad pirkėjas sumokės \$100 po įvykusių vestuvių.

Sušaudė aficierius.

LONDONAS, Telegramos iš Pskovo, Rusijos praneša, jog tenaitinis teismas nuteisė 35 aficierius sušaudymui, 144 kalėti iki gyvos galvos už tai, kad jie mėgė padaryti sukilimą Baltrusijoje. Kita žinia iš Varšuvos praneša, kad 16 apkaltintųjų jau yra sušaudyti.

Paliuosavo politinius kalinius.

BELFAST, Airija. Airijos valdžia paliuosavo iš kalėjimo 40 politinių prasikaltėlių. Iš paliuosuojančiųjų tarpo atsirado keturi, kurie yra po 10 metų ir daugiau nuteisti kalėti, jie nesutiko priimti bausmės dovanojimą ir nori pasilikti kalėjime.

Nauja paskola Lenkijai

LENKŲ valdžios įgaliotiniai pasirašė sutartį su New Yorko Bankers Trust kompanija naujos paskolos gavimui Lenkijai. Minėta kompanija sutiko paskolinti 100,000,000 ant 7 1/2

nuošimėjų ir atmokėjimu per 20 metų. Už suteiktą paskolą, minėta kompanija gauna tabokos monopolį Lenkijoj. Reiskia lenkai besivadovaujami gruoboniškais apetitais ant uęk lenda į skolas, kad baigia visą Lenkiją parduoti svetimiems kapitalistams.

Moteris 146 metų.

LONDONAS. Šiomis dienomis Persijoje buvo daromas gyventojų surašas. Tai pirmas tokis atsitikimas Persijos istorijoj. Surašant gyventojus rasta viena moteris 146 metų amžiaus. Ji yra sveika ir tvirta. Jos sunus taipgi jau turi 117 metų.

Bolševikai išplėšė grabus

LENINGRADAS. Vyriausios bolševikų valdžios įsakymu, kelias Rusijos monarchų grabų, esančių šv. Petro ir Povilo katedroje, liko atidaryti ir iš jų išimta karunos, brangakmeniai ir kitos brangenybės vertės \$1,000,000. Nors bolševikai sakė, kad tos brangenybės, vieton buti grabuose, geriaus lai buna muziejuose ir jas mato visuomenė, bet kaip pasirodė, tai liko parduotos užsienių pirkliams.

Nukirptaplaukių išlaidos.

LONDONAS, sausio 19 d. Paskelbtos statistikos parodo, kad Anglijos moterys, kurios turi nukirptus plaukus jų kirpimui ir sutaisymui per metus laiko išleido \$100,000,000. Anglijoj randasi 7,000,000 moterų bei merginų kurios nešioja nukirptus plaukus. Tai yra apie pusė Anglijos moterų.

Sugrįžo po 46 metų.

SUTTON VENEY, Anglija. 46 metai tam atgal, tulas 18 metų vaikiną Jurgis Musselwhite, pabučiavo motiną sėdincią kedėje ir jai pareiškė, kad jis einas pasivaikščioti. Motina jam pastebėjo ilgai nebūti išėjus. Tuomet išėjęs, jis tik dabar sugrįžo po 46 metų.

Kada jis išėjo, tai ėjo tris dienas iki rekrutų priėmimo stoties. Ten nuėjęs įstojo į Anglijos kariuomenę ir tarnavo visą laiką motinai nieko nepranešdamas. Užėjus Europos karui, jis taipgi buvo kareiviu. Paskiaus užsidėjo savo biznį mieste Calcuta, Indijoj. Dabar jis sugrįžo į savo gimtinę vietą ir pradaręs savo bakužės duris įėjo vidun. Kada jis įėjo, tai pastebėjo savo seną 90 metų motiną sėdincią toje pačioje kedėje kur su ja atsiveikino. Motina pamačiusi savo sunų vieton apkabinti jį savo rankomis, prabilo į jį: Jurgi, o kur

tu buvai? Nusišluostyk savo batų."

Tai bent dovana.

LONDONAS. Tulas finansierius Sir Edward Stern, 71 metų senis sumanė apsivesti su Sibil Tuck, 38 metų mergina, Judviejų vedybų sutartuvėse, jau-nikiš užrašė tai merginai kaip dovana \$5,000,000 ir įteikė perly karolius vertės pusės milijono dolerių.

Canada priima Rusijos pabėgėlius.

ATTAVA. Iš 200,000 rusų pabėgėlių Europoj, Canada priims 10,000, taip praneša Tautų Lygos tarptautinis darbininkų ofisas. Taipgi Canada mano, kad greitai ateityj ji galės ir daugiau rusų išileisti.

Italai kolonizuoja Meksikoj.

MEXICO CITY. Daugiau negu 250,000 akru žemės, Juarez apielinkėje yra pavesta italų apkolonizavimui. 5,000 italų šeimynų iš šiaurinės Italijos yra pasirengę keliauti Meksikon. Kada jie atkeliavs, tai už metų laiko jiems businti teikiama parama gyvuliais ir ukio padargais. Šeimynų galvos turėsiančios tapti Meksikos piliečiais ir jie neturėsia jokių komplikacijų nuosavybės valdyme.

Suareštavo 200 komunistų.

BELGRADAS. Jugoslavija. Virš 200 komunistų Jugoslavijoj liko suareštuoti ir pasodinti kalėjime. Jie yra kaltinami kaip bolševikų propagandos skleidėjai ir pasikėsintojai nuversti Jugoslavijos valdžią. Darant areštus, šimtai namų buvo iškrėsti ieškant bolševikiškos propagandos.

Išsiveržė vulkanas.

MEXICO CITY. Colima apielinkėje, vadinamas Colima vulkanas vėl išsiveržė, kuris buvo užgesęs per 12 metų. Pradžėjus lavai verstis, apielinkės gyventojai liko didelėje panikoj.

Gal baigsis angliakasių streikas.

WILKES BARRE, Pa. sausio 22 d. Šiandieną vėl pradėdama manyti, kad angliakasių streikas gal baigsis greitai laiku, kasyklų savininkams ir angliakasiams priėmus taikymosi planą, kurį pasiulė Scrantono Times redaktorius. Sakoma, kad tą planą sutikę priimti angliakasių savininkai, ir kaip telegramos praneša, buk jį sutikęs priimti ir angliakasių unijos prezidentas Lewis. Tame plane yra pasiuloma tokis taikymosi planas: angliakasių turi grįžti darban-taja pačia alga, kokią turėjo pirm streiko. Algos forma galėsianti buti pakesita vėliaus abiem pusėms susitarus. Naujas kontraktas bus daromas penkeriems metams. Dvejiems metams praslinkus, galės buti kasyklų savininkų ir angliakasių sušaukta konferencija algy klausimą apsvarstyti. Jeigu toje konferencijoje nepavyktų algy klausimą išrišti, tai angliakasiai dirbs iki penkerių metų kontraktas pasibaigs.

kasiai tuoj turi grįžti darban-taja pačia alga, kokią turėjo pirm streiko. Algos forma galėsianti buti pakesita vėliaus abiem pusėms susitarus. Naujas kontraktas bus daromas penkeriems metams. Dvejiems metams praslinkus, galės buti kasyklų savininkų ir angliakasių sušaukta konferencija algy klausimą apsvarstyti. Jeigu toje konferencijoje nepavyktų algy klausimą išrišti, tai angliakasiai dirbs iki penkerių metų kontraktas pasibaigs.

150,000 žydų Palestinoj

Albert Hurwitz, pareiškė, kad Palestinoj jau yra 150,000 žydų. Iš to skaičiaus, 25,000 esą užsiėmę agrikultūros darbais; 20,000 įvairiais biznjo bei industrijos reikalais, kas tam kraštui nebuvę žinoma per metų metus. Jie savo rankomis jau esą pastatę Tel Aviv miestą, kuris turis 40,000 gyventojų. Jie jau suvedė elektros šviesas Palestinoje ir elektros pajėgą varančias įvairias industrijas kituose miestuose.

Lietuvis nužudytas.

MICHIGAN CITY, Ind. sausio 22 d. Indianos valstijos kalėjime šiandien tapo nužudytas elektros kedėje jaunas, 26 metų lietuvis Petras Jankauskas. Mirties bausmei jis buvo pamerktas už užmušimą, apiplėšimo tikslu vieno garadžio savininko Handy Hirtzu, Indiana Harbor, Ind.

Jankausko draugas, Jack Watson, kuris taipgi toj žmogžudystėj dalyvavo ir prisipažino kaltu. Jis liudijo prieš Jankauską ir liko nuteistas kalėti iki gyvos galvos.

Prieš gražinimą Kaizeriui nuosavybės.

BERLYNAS, sausio 25 d. Vokietijos socialistai ir komunistai sudarė bendrą bloką, kad pasipriešinti Reichstagui, jog nebutų pripažinta gražinti buvusiam kaizeriui priklausanti nuosavybė. Jie pareiškia, kad visa buvusių Vokietijos didikų nuosavybė, privalo buti konfiskuota ir galutinai dalykas užbaigtas valdžios nuosavybei paliekant, kad butų panaudota buvusio karo invalidams bei šalių gyventojų kultūros reikams.

Nepaprastas kūdikis.

KENTUCKY valstijoj randa-si trijų ir pusės metų vaikas, kuris sveria 110 svarų ir sveikatos turi kaip 15 metų vaikas. Jo tėvas turi 50 metų amžiaus ir sveria tik 140 svarų, motina sveria tik 120 svarų. Taipgi ir visi, kurie tik yra jų giminės, visi yra normalio ugio ir svorio. Vaikutis dabar dirbaš prie judamų paveikslų. Doktorai sako, kad jis užaugs nepaprastu žmogumi.

Piknikas kapinėse.

MOROKOJ yra tokis paprotys, kad moterys atsineša gėlių į kapines, apkašo savo mirusio giminės kapą, paskui pasiseda ant jo atneštų valgių ir valgo susėdusios. Tą jos vadina pikniku. Kol moterys neatlaiko neatlaiko savo pikniko, tai joks vyras negali jeiti į kapiny-ną, nes tas yra draudžiama.

Prisipažino supiaustęs merginą.

PHILADELPHIA, sausio 25 d. David L. Marshall, chirurgijos praktinkanta, šiandieną prisipažino, kad jis supiaustęs kuną 35 metų merginos, Norwoodo milijonierkos Anna May Dietrich. Jis prisipažindamas štai kaip pasakė:

"Aš sutikau tą merginą palei savo ofisą ant 17-th St. Philadelphiaj. Ji man pareiškė, kad ji nesijaučianti gerai. Aš tada ėjau valgyti ir sugrįžęs už va-landos laiko. Kada sugrįžau, ėjau į savo ofisą ir tos merginos nemačiau. Ji buvo maldyneje. Norėjau atidaryti, bet negalėjau. Tada atsisėdau ir skaičiau apie 10 ar 15 minutų. Išgirdau smarkiai atidarant duris ri priėjęs pamačiau merginą gulincią ant grindų be sąmonės. Aš ją pasiėmiau ir atsinešiau ją ir padėjau ant operacijų stalo. Tada aš baisiai persigandau ir nežinojau ką daryti, mat aš turiu moterį ir vaikus.

Nežinodamas ką su ją daryti, palikau ją savo ofise. Ant rytojaus atėjau ir paėmęs peilį nupioviau jai galvą ir kojas. (Peilių buvo rastas jo ofise kelios valandos pirm prisipažinimo). Kada išnešiau jos kuną, tai pamiršęs palikau jos galvą. Tada paėmęs laikraštį datuotą rugsėjo 11 d., 1924 m. ir į jį susukęs išmečiau. Ji man buvo pasiakius, kad ji turėjo meiliškus ryšius su tulu vyru New Yorke."

Mirė kardinolas.

Sausio 24 d. mirė Belgijos kardinolas Mercier. Jis turėjo 74 metus ir buvo pagarsėjęs nuo Europos karo laikų.

Nori šokti bažnyčioje.

WORCESTER, Mass. sausio 25 d. Vietos kunigas Charles Herbert Rust, pageidauja, kad bažnyčiose butų pradėdama laikyti šokiai. Jis sako, jei šokiai galima laikyti namuose bei salėse, tai kodėl negalima laikyti ir bažnyčiose. Taigi jis sako, kad bažnyčiose dar butų patogiau ir geriau šokti negu namuose, nes yra vieta erdvesnė ir jaumimas galėtų gerai išimankštyti. Parėmimui savo manymo jis nurodo, kad jeigu bažnyčia nėra priešinga laikymui šokių kitose vietose, tai negali buti priešinga ir laikyme bažnyčiose.

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ISTOJO Į
ALT. SANDARA

Prie 23 kp., Chicago, Ill.:
Jokubauskas Stasys; prie 45 kp., Cliffside, N. J.: Mucinskas Vladas, Sijonienė Rozalija, Vaičunas Vincas, Saukienė Marijona.

Prie 57 kp., Union City, Conn. Vincs Moleckis.

PASVEIKINIMAS SU
LAIMĖJIMU.

Gerb. A. Plevokas, apie kurį jau daug buvo rašyta, kad jis visuomet buna pirmutinis su naujais sumanymais bei jų rėmime. Štai jis išgirdęs, kad Sandara laimėjo bylą su kun. Garmum, kuris bereikalingai Sandariečius tasę po teismus, atėjo į "Sandaros" Adm. ir paklodamas dolerinę štai ką pareiškė:

"Štai mano doleris Organizacijos reikalams, kurį auکوju į Politinį Iždą. Jį auکوju kaip pasveikindamas Sandarą su laimėjimu. Aš žinau, kas klerikalų bereikalingas tasymsa mūsų Organizacijos po teismus jai padarė daug iškaščių. Tad padengimui tų iškaščių, kurie atnešė mums laimėjimą ir mūsų garbės apgynimą, aš nuo savęs duodu dolerinę. Lai taip padaro visi Organizacijos nariai, kurių randasi tukstančiai. Po tokią pasveikinimo su laimėjimu dovana suteikdami nei kiek nepajausime, bet Organizaciją pastatysime ant tvirčiausių pamatų. Aš tikiu, kad visi Sandariečiai tai gerai supras ir nekaitais pasielgs. Pranešk jiems, kad aš jau atlikau savo užduotį."

Tai taip mūsų idėjos draugas pareiškė sveikindamas su laimėjimu. Tariaime jam kirdingą ačiū, kad jis visuose Organizacijos reikaluose be jokio raginimo visuomet buvo ir yra pirmutinis.

K. J. Paulauskas,
Centro Sekretorius.

IS SANDARIEČIŲ VEIKIMO.

Linksma yra pastebėti, kad kai kurių kolonijų Sandariečiai judinasi į didelį veikimą.

Štai Cliffside Sandariečiai puikiai pasirodo organizatyviam darbe su buriu naujų narių. Jie sako, kad irgi parodys ką tokio nepaprasto. Lauksime Conn. valstijos Sandaros 2-ros Apskritys pastebėtina smarkiai veikia. Jie rengia visą eilę labai didelių parengimų organizacijos reikalams. Garbė to Apskričio valdybai.

1-mas Apskritys, kuris visuomet buvo pirmasis, dar kas nepasakė kokį avo darbams programą turi. Bet kiek tenka pastebėti, tai irgi rengias prie didelių darbų.

Patartina visų kolonijų Sandariečiams sujusti ir pasidaruoti kiek išgalima šiame sezone. Artinasi pavasaris ir rinkimai Lietuvoje. Visų Sandaros kuopų yra privalomas, kad bent po vieną parengimą padaryti Sandaros Centro arba Politinio Iždo reikalams, kad prieš rinkimus galėtumė suteikti tinkamos paramos mūsų draugams Valstiečiams Liaudininkams. Turime nepamiršti tai, kad klerikalų pasiuntiniai jau renka pinigų rinkimų agitacijai, kad naujais melais ir nepamatuotais šmeižtais apdumų lietuvių akis ir vėl galėtų pasilikti Lietuvos viešpačiais. Sandariečiai į tai rimtai negali žiūrėti ir turime visi energingai imtis už darbo.

VASARIO 16 BESIARTINANT.

Artinasi vasario 16 diena. Diena, kuri mums primena Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą. Šiais metais turime progą švesti aštuntą tokią linksma šventę. Bet ją švėsdami dar negalim būti pilnai linksmy, nes dar kol kas neturime Lietuvoje tokios malonios laisvės, kuri atitiktų demokratybės principams. Taigi visi švėskime tą dieną su tam tikrais parengimais bei paminėjimais. Švėskime ir bukime prisirengę, kad ją švėsdami bent kuomi prisidėtume, kad Lietuvoje galutinai užviešpatautų demokratinė laisvė.

LAWRENCE, MASS.

Atsakymas "Keleivui" bei jo korespondentui.

"Sandaros" Nr. 1 buvo pažymėta "Sandaros" skaitytojo, kad "Keleivio" korespondentai paskutiniu laiku nieko nesuranda parašyti "Kel." kaip tik apie sandariečius ir tokias "žinias", kad kiekvienas žodis, tai melas. Ir "Sandaros" skaitytojas prašyte-prašė "Kel." skaitytojų, jo bendradarbių arba "socialistų" rašyti vien tik tiesią ir faktus. Bet vis tiek pat "Kel." ir jo korespondentai nepaiso tiesos ir savo politikos "priešus" šmeižia, nors tie jų politikos "priešai" — sandariečiai — jiemis daug pagelbėjo ir kaip "Keleivio" Nr. 2 korespondencijoj iš Lawrence praneša, kad Sandariečiai pasidarė bėgę Lietuvos reikalams davę L. Socialdemokratų Partijai suviršį \$80.

"Keleivio" Nr. 2 koks tai slapukas (kam "vardan teisybės" slėptis? Juk čia ne Rusija ir iš dalies ne Lietuva, niekas nenubaus ir į kalėjimą nesukis. Bet mes nujauciame, kodėl po neteisingomis korespondencijomis slapstomasi: mat pasirašant tikrąja pavarde būtu negražu, būtų didžiausia gėda susitikti su žmonėmis) klausia kur sandariečių surinktos aukos del įvykių. Birž 20 dienos dingo? Ir galop patis išvedimus daro, kad tai "atsidurę Bostono "Sandaroj", "Politiniam išde", "redaktorių algoms" ir tt.

Taip, mes savo aukas pasiuntėme "Politiniai Iždui" ir kada mes kalbinom vietas socialistų kuopą prisidėti prie surengimo protesto viešai sakėm, kad mus aukos eis Politiniam Iždui. O kas yra Politinis Iždas, tai jau kiekvienas Amerikos ir Lietuvos asmuo žino. Tai vidurinės sriovės Centras, tai Iždas, kuris šepia savo surinktomis aukomis išimtinai Lietuvos Valstiečių Sąjungą (šelpia ir Lietuvos Socialdemokratų, nes kada "Socialdemokratas" buvo konfiskuotas ir jo red. Kairys nubaustas. tai Valstiečių Liaudininkų Sąjungos Centras davė Socialdemokratų Partijai 50 litų auka, bet toks "teisingas" "Kel." nepažymėjo, vien tik dar drąsos turėjo "Naujienos" trumpai paminėti, jos darbus ir tt. Kad Valstiečių Liaudininkų S-gos Centras neskelbia viešai amerikiečių aukų, tai turi savo tikslus, o ne taip kaip "Kel." pasigriebęs kiekvieną iš Lietuvos dokumentalų tuoj viešai išpleškina ir tikimės, kad tuomi daug pakenkia savo partijos nariams ir centrai visuose darbuose. Mes čia nenorime viešai to "Kel." netikslingumo ir jo lawrenciškių draugų plačiai kenksmingumą išaiškinti, nes tik būtų dar didesnė nauda klerikalams ir apskritai visai atžargareivijai. Jei Lawrence'o "socialistai" norėtų pasimokyti mūsų politikos ir nusistatymų, tai geriausia būtų pasiklausti mūsų, kuopos valdybos, arba binario, o tikimės plačiai išaiškinsime taip jum pageidaujama "viešą neskelbimą" mūsų aukų.

Kitas svarbus dalykas, kodėl mes savo politiškas aukas siunčiame į savo centrą, tai delto, kad žinotume, kada reikalas bus, kiek mes sušelpėme Lietuvos žmones, kiek jie iš mūsų gavinę pinigų? Nes jei visi siudinėsimės atskirai, tai niekad negalėsime susekti. Ir kada yra pas mus tam tikri fondai, tai geriausia per juos siųsti.

Nesenai "Sandaroj" buvo paskelbta atskaita Politiško Fondo ir buvo pažymėta, kad Sandaros Centras gavo paskolą iš Politiško Fondo sumoje \$100. Matomai mūsų "socialistai" šią žinią pasigavo ir dabar kalnus verčia, pjudo aukavusius (Lawrence per protesto mitingą daugiausia aukoj sandariečiai ir jų simpatikai), manydami, kad jie ("socialistai") mum ateityje pakenks mūsų darbams. Ne! draugužiai! Nepakenksite, nes mes einame viešai tiesos keliu ir turime jėgų pasidaruoti savo reikalams ir sykiu Lietuvai. Ir jei jum žingeidų apie mūsų aukas, tai be abejo galėtumėt pasiklausti Valstiečių Liaudininkų S-gos Centro (žinoma, su mūsų pavėliėjimu-antspauda). Tikimės, kad iš ten gausite jum reikalingas žinias.

Iš šio mūsų paaiškinimo turėtų, rodo, ir "socialistai", ir jų simpatikai suprasti, kur dingo mūsų surinktos aukos ir sykiu tikimės, kad "Keleivis" daugiau neklaidys aukotojų su savo nepamatuotais užspuldinėjimais.

Sandaros 12 kp. valdyba:
Pirmininkas S. M. Tataronis,
Sekretorius Ant. Bagdonas,
Kasininkas A. Kaupinis.

Kaip Buti Sveiku Žiemos Laiku.

Kas met, kaip tik šaltas oras priverčia žmones uždarinėti langus, įvairios ligos, kaip slogos, bronchitis, tonsilitis ir plaučių uždegimas pradeda pasirodyti. Priežastis tam aiški. Kuomet langai esti atdaryti tyras oras cirkuliuoja, turėdamas kiek reiką drėgnumo. Bet su uždarytais langais, jei nėra tinkamos ventiliacijos, vidaus oras pasidaro sunkus ir netinkamas kvėpavimui. Apart to, su dabartniais žiemos budais, oras pasidaro sausas, ir šis sausas ora atima drėgnumą iš nosies, gerklių ir kvėpav. triubečių. Šios dalys susierzina taip, kad negali atsilaikyti nuo ligos pėrų, kurie gali burnon patekti.

Apart gyvenimo troškiose kambaryuose, kuomet šalta, mes labiau linkę eiti į neventiliuojamas sales, teatrus ir gatvekarius. Taip pagauname ligas nuo kitų žmonių, ypač kuomet jie kosti ar čiaudį tiesiog į mus.

Kad išvengus šių žiemos ligų, reikia stengtis laikytis vasaros parpočių. Pirmiausiai kambariai turi būti reguliariai ir sistematiniai ventiliuojami. Vienas langas atdaras porą toly iš pačios, kad įleidus tyru orą ir kitas atdaras porą colių iš viršaus, kad išleisus negerą orą, prisidės daug prie palaikymo oro kambaryuose tyru. Jei kambariai tap sutvarkyti, kad taip padarius susidaro oro traukimas, reikia atidaryti keltą langų, porai minučių, du syk dienoje. Taip pat reikia stengtis miegoti su atdarais

langais, ir gerai išvėdinti kambarį rytmetį.

Dabartinių namų didžiausia kaltė, tai, kad nėra parupinimo palaikyti oro drėgnumą, kuomet mažai šildomi. Kuomet budavo vartojamį angliniai pečiai virtuvėse, budavo galima laikyti verdantį puodą vandens ant pečiaus. Drėgnumą ore reikalingas jei nenorime turėti išdžiuvusių išerzintų gerklų. Reikia atminti, kad drėgnas oras turėdamas 68 laipsnius yra daug šiltesnis negu sausas oras turėdamas 72 laipsn., taigi palaikant orą drėgną, netik palaikome sveikatą bet sumažiname anglių bilas. Galima pirkti įvairių dalykų kuriuos deda ant pečiaus tam tikslui, bet geriausias budas, tai bile puodas pripiltas vandeniu ir uždėtas ant šiltų pečių kambaryuose.

Svarbu kasdieną pavaikščioti šaltame ore. Trinant krutinę ir gerklę šaltu vandeniu kas rytmetį ir vakarą pagelbės daug mai priprasti prie staigių oro atmainų. Geriausia pripratinti save prie šaltų maudynių, po kurių reikia gerai nusitrinti ir išsimankštinti.

Apart buvimo geroje fizinėje padėty ir palaikymo tinkamų gyvenimo papročių, mes taip pat turime vengti žmonių, kurie turi kosulius, slogas, ir kitą tam panašias ligas. Paprastos slogos yra užkrečiama liga ir dažnai pradžia tokių ligų, kaip plaučių uždegimas. Daug slogų pagauname, kuomet prisilaikome netikusio papročio liežuviu šlapint pirštus.

Trumpai kalbant busi sveiku žiemos laiku, jei kvėpuosi tyru, drėgną orą, dienos laike ir miegant, tinkamai mankštinančtis ir vengiant įkvėpavimo kitų žmonių kosulių ir čiadulčių.

150 Metų Nepriklausomybės Sukaktuvės Philadelphijoje.

Philadelphijos antra didžioji pasaulinė paroda bus laikyta šiais metais nuo balandžio 30tos iki lapkričio 16tos dienos. 1876 Philadelphija apvaikščiojo šimtmetinę Nepriklausomybės šventę. Šiais metais šves 150 metų sukaktuves. Šių metų "sesquicentennial" paroda paima vardą nuo lotyčių žodžių reiškiant "šimtmetis ir pusė". Paroda stengs parodyti pasaulio progresą ypatingai per pereinus penkias-dešimtis metų, nuo 1876 metų, ir bandys įsteigti geresnį supratimą ir geresnę valios tarpe visų žmonių.

1920 m. lapkričio mėnesį, Philadelphijos majoras sušaukė burelį gerai žinomų piliečių apsvarstyti parodos planą. Tas susirinkimas išrinko komitetą iš šimto narių, kuris nutarė laikyti didelę pasaulinę parodą 1926 metais. Tą projektą užgyrė Philadelphijos legislatura ir miesto taryba, kuri ant syk paskyrė \$5,000. Tam tikslui, ir "tiek daugiau, kiek reikės." Iš viso aprokuojama kad, apart pastatytų viešų būdinkų, paroda kaštuos iki \$15,000,000.

1922 m. prezidentas Hardingas prašė federalio užgyrimo, ir abudu kongreso butaj priėmė rezoliuciją rugiupio 29, 1922 m. "laikyti tautišką ir tarptautišką parodą švesti 150 metų Suv. Valstybių Nepriklausomybės sukaktuves Philadelphijoje 1926 metais, ir prezidentui pavesta pakviesti visas valstybes ir visas paaulio tautas dalyvauti."

Gauta pranešimų iš keletos Europos šalių, kad jos apsiima dalyvauti. Tos tautos taipgi oranėšė ką perstatys. Lenkija ketina pastatyti 18-to šimtmečio vila su darželiais. Českoslovakija perstatys gyvenimą ant

moraviškos ukės. Austrija parodys savo artistiškas pramones. Vengrija paskyrė komitetą sutvarkyti jos pasirodymą Jugoslavija paskyrė komisiją ir tai komisijai paskyrė \$200,000. parodos tikslui. Šveicarija taipgi rengiasį gražiai pasirodyti.

Šiuom reikalu, girdėta kad ir Philadelphijos lietuviai pradėjo rupintis. Gal neužilgo bus sušaukta visuotinas lietuvių seimas, išrinkti juridinį komitetą. Svarbu kad ir lietuviai šioje parodoje gražiai pasirodytų. Vertėtų visiems lietuviams Amerikoj duoti, kiek tik galinti, pagelbos tokiam komitetui kuomet susitvers.

Paroda bus laikyta Fairmount Park Parkway, kur iš visur bus lengva privažuoti. Inžinieriai atmieravo 550 akrų parodai, gražiausios parko dalys inimitos, kaip ir dalis vietos kur buvo laikyta 1876 metų šimtmetinė paroda.

Holandija ketina pasiųsti gražiausių ir įvairiausių kvietkų. Kitos šalys gal ir pasiųs daugybes kvietkų. Visur bus įvesta vėliausi šviesos sistema.

Mikas Stakėnas.

KRIKŠČIONYBĖS RUBEŽIUS NUO PAGONYBĖS.

(Faktai imti iš The Encyclopedic of Classified Dates)

Daugelis supranta, buk dabartinės sistemos metų skaitlinė arba 1926 metai reiškia krikščioniškos eros, arba gadybės metų eilę. Tokis manymas yra klaidingas. Mat krikščioniškos sistemos metaskaitlius, taip sakant dabartinės mados, buvo pradėtas vartoti tiktai 753 m. sausio 1 d.

Krikščioniškos eros metaskaitlio sumanytojum buvo italis Dionysius Exiguus, 6-to šimtmečio krikščioniškas rašytojas. Šis ruožą palaikė garsus tuo laikų rašytojas Arius, vysk. Eusebius, vyskupas Eutychas, patriarchas Nestorius, Donotus, Pelagius ir kiti vyskupai. Atpažino dabartinį krikščionišką metaskaitlį tiktai 7-tame bažnyntiniam (ekomunikaliam) seime, 816 metuose.

Dabartinės sistemos metaskaitlį pradėjo vartoti: Italija 6-tame šimtmete, Francija 8-tame, Anglija 9-tame, Ispanija 11-tame. Trumpai sakant, rytinė ir vakarinė Europa per 3-4 šimtmečius po Kristaus nepažino krikščionybės. Vakarų Europa buvo graiko romėnų, pagoniškos kultūros įtakoje. Rytinė Europa bei Rusija prisilaikė mongoliškos civilizacijos net iki Petro Didžiojo laikų. Lietuva priėmė krikščionybės vėlyviausiai — 13-14 šimtmečiu.

Krikščionybė pirmiausiai prigyjo azijatuose. Mažoji Azija buvo krikščionybės lopšiu per 3-4 šimtus metų. Garsieji šventieji kaip — Baltramiejus, Teodeušas, Lukošius, Tamošius, pamokslininkas Telemachus buvo azijatai. Pirmieji krikščionybės organizatoriai arba vyskupai ar patriarchai, kaip vysk. Trancus, Nestorius, Eusebius, Arius, Gregorius, Eutychas ir šv. Cyrijus buvo azijatai. Garbingieji krikščionybės rašytojai kaip šv. Jerome ir šv. Ambraziejus, taip pat buvo azijatai. Mažosios Azijos primityviškos tautelės, kaip armėnai ir siri-jonai buvo krikščionybės vadoniai per tris šimtus metų. Konstantinopolio patriarchas skaitėsi viršiausiu vyskupu. Mat dar tuomet popiežystės sosto nebuvo. 553 m. Konstantinopolyje įvyko iš eilės 6-ta ekomunikalė arba bažnyntinė taryba. Po seimo krikščionybės pasidalinę autonomiškai į 5 dalis. Autonominių dalių centrai buvo: Konstantinopolis, Antiochias, Jeruzolimas, Aleksandrija

Naktimis bus taip šviesu kaip dienomis. Šimtmetinė paroda nebuvo atidaryta naktims del to, kad nebuvo užtektinai šviesos.

Dailės Muzėjui bus galima matyti garsiausius pasaulio piešinius, stovyklas, sienų kaurus ir t.t. iš įvairių šalių pasiųstus. Visokį išradimai pereity penkias dešimtis metų bus perstatyti, jų perdaug yra, visus užvardinti.

Liepos 4 d. bus ypatingas Nepriklausomybės apvaikščiojimas. Rokuojama kad kasdien parodą lankys apie 200,000 žmonių, arba iš viso apie 40,000,000.

Philadelphijoje randasi labai daug interesingų istoriškų vietų. Čion yra Nepriklausomybės salė kuri puikiai prižiurėta nuo kolonijališkų dienų. Svečiai gali visuomet matyti Nepriklausomybės Kambarį kur Deklaracija buvo priimta ir po ja pasirašyta. Čia yra garsus Laisvės Varpas. Benjamin Franklin'o kapas. Carpenters'o salė kur Kontinentinis Kongresas susirinko, ir daugybė kitų istoriškų vietų kurios visus užintresuos.

ir Rymas. Pirmasai krikščionij ekomunikalis seimas susirinko Necea mieste, Mažoje Azijoje, 325 m. Neceaišką krikščionij ekomunikalis susirinkimas krikščionybę padarė disciplinuotą doktriną. Mat iki Neceaiško seimo krikščionybė ėjo dviemys ruožais. Progresyvių ir konservatyvių. Progresyvis ruožas Kristų laikė Dievo Tėvo sunumi, ir paprastu žmogum. Šie pripažino dvivienystę. Šis ruožą palaikė garsus tuo laikų rašytojas Arius, vysk. Eusebius, vyskupas Eutychas, patriarchas Nestorius, Donotus, Pelagius ir kiti vyskupai. Atpažino dabartinį krikščionišką metaskaitlį tiktai 7-tame bažnyntiniam (ekomunikaliam) seime, 816 metuose.

Krikščionybė pirmiausiai prigyjo azijatuose. Mažoji Azija buvo krikščionybės lopšiu per 3-4 šimtus metų. Garsieji šventieji kaip — Baltramiejus, Teodeušas, Lukošius, Tamošius, pamokslininkas Telemachus buvo azijatai. Pirmieji krikščionybės organizatoriai arba vyskupai ar patriarchai, kaip vysk. Trancus, Nestorius, Eusebius, Arius, Gregorius, Eutychas ir šv. Cyrijus buvo azijatai. Garbingieji krikščionybės rašytojai kaip šv. Jerome ir šv. Ambraziejus, taip pat buvo azijatai. Mažosios Azijos primityviškos tautelės, kaip armėnai ir siri-jonai buvo krikščionybės vadoniai per tris šimtus metų. Konstantinopolio patriarchas skaitėsi viršiausiu vyskupu. Mat dar tuomet popiežystės sosto nebuvo. 553 m. Konstantinopolyje įvyko iš eilės 6-ta ekomunikalė arba bažnyntinė taryba. Po seimo krikščionybės pasidalinę autonomiškai į 5 dalis. Autonominių dalių centrai buvo: Konstantinopolis, Antiochias, Jeruzolimas, Aleksandrija

Krikščionij Neceaišką arba pirmasis seimas 325 m., įvedė trejybę (traicę), pripažino aminos kankynės (peklos) kancias, sutaisė bažnyntines dogmas (tiesas). Per tris šimtus suviršum metų, pirmieji krikščionys pamaldas arba nedėdiedinį turėdavo sulyg Biblijos, sutatoje, sykiu su žydaus Senovės graikonys ir romėnai, butent Romos pagoniška imperija pamaldas turėdavo septintadieniais (nedėdiediniais). Romėnų pagoniška trivienystė skaitėsi trys viršausi dievai: Jupiteris, Diana ir Apollo. Neceaiškame seime pirminkavo Romos imper. Konstantinas. Jisai padarė sumanymą, kad victoj žydiško sabato, krikščionys švestų pagonišką neišdierį. Taip krikščionys nuo tuomet pamaldas pradėjo turėti ne seštadieniais, bet septintadieniais, sykiu su pagonais. Tankiai yra sakoma, kad krikščionišką trivienystę (traicę) kilo iš pagoniškos trejybės.

Konstantinas buvo pirmas krikščioniškas valdonas ir jisai atgrabevo Europoj krikščionybę. Kai kurie istorikai krikščionybės pramatorium laiko ne Kristų, bet Konstantiną. Mat Konstantinas mytų Kristų padarė Dievu, Tėvu ir tt.

S. Baltutis.

ALGIS

(Tąsa)

Ore skraidė sniegės, tartum ieškomamos patogios vietos nutupti ir atrodė lyg tyliai merdėjančios baltos peteliškės. Gatvėse gruste grūdosi žmonės; ėjo, bėgo, skubėjo, visi ruošėsi pasitikti Kalėdas, valgyti šį vakarą saldžią Kučių vakarienę. Tik Algiui nerupėjo nei Kučios, nei Kalėdos, nieko nesiruošė, nes neturėjo iš ko pinigų nebuvo. Kučias nutarė atlikti atvirame ore, savo pamylojot vietelėje — kapinėse palei ežerą. Vakarą buvo šiltas ir jaukus. Žvaigždės mirgėjo virš dangaus. Sniegės nustojė kristi.

Algis nušluostė nuo suoliuko sniegą ir atsisėdo. Įtraukė galvą apsiausto apykaklėn ir mąsto, klausosi vakaro tylos. Apart Algio nieko daugiau kapinėse nebuvo, niekš nedrįso drumsti kučių vakarą ramybės tarp daugybės kryžių. Gera čia Algiui, niekas netrukdo saldžiai ar karčiai svajot, džiaugtis, ar verkt skaudžiu savo gyvenimu.

Netolėse kažkas traktėlėjo, lužo sausa medžio šakutė, sudrumsdama vakaro tylą ir atkreipdama Algio dėmesį.

— Argi tai mirusiųjų dvasios butų? — paklausė pats savęs, — bet kas? Jeigu jos gyvos nieko blogo nedarė, tai mirusių to labiau nėra ko bijoti. Ir vėl nurimo, bet jautė, kad toj traktėlėjimo vietoj kažkas yra ir jam lyg baugu pasidarė. Norėjo keltis ir eiti, bet prieš pamatė moteriškę į jį besiertinančią. Kruptelėjo.

— Neišsigąsk, Algi, aš, — išgirdo jis balsą iš besiertinančios.

— Danut, kur tu? Kaip čia atsiradai? — nustebusiu balsu paklausė Algis.

— Visai paprastai: atėjau ir gana.
— Argi nebijai?
— Ir yra ko čia bijoti? Kas man ką darvs?

— Dvasios gali pagauti.
— Žinoma, aš viena nebučiau ėjusi, bet pamačiau, kad tu eini ir atseikiau paskui padėti tau smagių Kučių praleisti. Namuose, žinai, labai nuobodžia vienas: tėveliai išėjo į svečius ir likau vienui viena. O vakaras toks gražus! Taip ir traukia iš kambario oran pasivaikščioti.

— Taip, — sako Algis, — vakarais ir man nuobodu. Tau, Danut, vis ne taip labai: gali skambinti pianu, dainuoti, kambarys šiltas, šviesus, jaukus... Algiui jo paties žodžiai dar skaudamą įspudį. — Kodel ne mano kambarėlis šiltas ir jaukus?... pamanydavo sau ir skausmo šešėlis perbėgdavo veidą.

Atsisėdo prie Danutės ant suoliuko, stėpriali prie jos prisiglaudė ir abu ilgą valandą tylėjo. Danutė suprato, kodėl paskutiniai Algio ištarti žodžiai suvirpo skausmu. Žinojo jį, kad Algio kambarėlis visuomet šaltas, tamsus, nejaukus. Žinojo, kad nėra kuom jo papuošti ir apšildyti, žinojo Algio neturtą. Ir jautė jį savy norą padėti Algiui nešti tą skurdžią gyvenimo našta, niekuomet su juo nesirties, amžinai eiti vienu keliu, amžinai... iki mirties.

Meiliai prisiglaudė prie jo ir, norėdama nuraminti suskaudusią jo širdį, prašneko.

— Nėmanyk, Algi, kad visuomet tau bus taip bloga, kaip yra dabar; ne, pagerės tavo gyvenimo sąlygos, nuslinks tas slėgiantis debesis nuo tavo padangės ir tu džiaugsisies. Aš tau kuom galėdama padėsiu, surasiu tau mokinių, užsidirbsi kiek.

Tačiau tas Algio nė kiek nenuramino, bet daugiau suklėlė skausmą ir jis, lyg norėdamas užmiršti savo sujudinimą, sako:

— Verčiau, Danut, apie tai nekalbėkime. Aš patenkintas, aš laimingas.

— Gal tu ir laimingu jauties, bet tavo gyvenimą skurdus, vargingas. Aš mielai tau padėsiu.

— Ačiū Danut! Neturit už ką man padėti.

— Ne, yra už ką. Tu gera draugas, aš tave myliu. Myliu nuo ano vakaro, kai tu klausėsi mano skambinimo ir dainavimo atsistojęs gatvėje prie sienos. Tą vakarą, kai išbėgau per duris ir pamačiau tave stovint, kai mudviejų akys susitikė, aš pajutau, kad mano širdyje yra meilė, kurios niekas nebeįnumarins. Tavo akys, per tą trumpą žvilgį, tą vakarą aš viską išskaičiau: ir tavo skurdą, ir pasiilgimą. Begalė didį padarė jį mane įspudį. Skurdį tavo išvaizda traukė mane prie tavęs, norėjau tau kuom nors padėti. Bet buvome dar nepažįstami, negalėjau.

— O, atsimenu ir aš tą vakarą!
Abu nutilo lyg kalbos pritrūkę. Tačiau tą tylą nevaržė jų, bet daugiau pasakė, negu žodžiai. Tik tos tylos žodžius suprato Algis ir Danutė, daugiau niekas.

Gal ilgai dar juodu butų kapinėse sėdėję, jei ne šaltis, kurs vėrtė eiti namo. Danutė kvietė Algi, pas save praleisti Kučių vakarą.

— Bus smagiiau, — sako ji Algiui, — man vienai nuobodu, o ir tau, manau, vienam nejauku šlokį vakarą, kambary. Algis sutiko. To labiau, kad pas Danutę tą vakarą nieko daugiau nebuvo. Jos tėvai turėjo grįžti tik už poros dienų. Netikėtai malonios ir jaukios Kučios!

Kad ir kažin kaip dvasioje žmogus jaustumeis laimingu, bet vis vien reikia skaitytis su tuo materialiniu pasauliu, kuris taip dažnai trukdo dvasiai buti laiminga. Žmogus ieškaito medžiaginio minimumo, kad tik butum patenkintas, kad rytojusi nesišpųsytų bado, mirtimi. Beieškodamas organizmo palaikymui maisto, turi pamiršti dvasios laimę ir kautis su gyvenimu atkakloje kovoje dėl duonos kąsnio.

Žiema buvo šalta ir gili. Algio kambarėlis šaltas lyg jautai. Per langą ir sienas laisvai įeidavo vėjas ir išblaškėdavo šilumą. Pakurdavo jį kas antrą dieną ir tuo apsidimu reikėjo pasitenkinti. Vanduo įneštas iš vakaro burnai nusiplauti sušaldavo į ledą. Guldamas Algis susiklodavo ant savęs visus savo drabužėlius ir taip dar kresdavo šaltis, visas drebėdavo kol užmigdavo. Užmigus sapnuodavo tokias pat baisius šaltus sapnus, tokius pat, kaip ir jo gyvenimas. Ir koks turi būti žmogus išaugęs tokiose sąlygose? Ar turi būti žmogus dėkingas tokiose sąlygose? Ar turi būti žmogus dėkingas gyvenimui už tokį tyčiojimąsi? Ne, tokio gyvenimo neapkeisti reikėtų, o palikti jį vieną, be žmogaus... Tačiau Algis jo nekeitė, žiūrėjo jį ir jį su viltimi, su lukėsiu ir tikėjo šventai, kad tos neturto kančios baigsis gal neužilgo ir bus jis laimingas. Džiaugėsi, kad nors ir taip, bile tik gali mokintis, siekti šviesos, matydamas tame gražia saulėtą ateitį. Jis per vargą ir ašaras skverbėsi laimėn, nebrangindamas savo sveikatos nei jaunystės. Taip ir bėgo Algio gyvenimo valandos viena už kitos, palikdamos tai skaudų ir liudną, tai brangų įspudį.

Šeštadienį Algis grįžo iš gimnazijos gana gerame upe. Padėjęs ant stalo knygas, rengėsi kažką veikti, tik atsiminė, kad už kelių minučių turi prasidėti viena paskaita ir nieko nelaukdamas nubėgo auditorijon. Iš paskaitos užsuko dar skaityklon ir taip vis užsiėmęs sulaukė vakaro. Užmiršo net ir valgyti. Rytmetį išeidamas gimnazijon atsigėrė juodos kavos su duona, taip ir tebėra iki šiam laikui nevalges. Perskaitęs laikraščius, vėl ėjo kur tai pas draugą. Praeinant jam pro vieną valgyklą pakvipo dešros ir kiti skanūs dalykai. Staiga kilo jame noras valgyti ir godžiai traukė į save malonų dešrų kvapą gatvės ore. Paskuko namų link, manydamas ką nors užvalgyti, bet atsiminė, kad nieko nėra: nei duonos, nei kavos. Paskutinius pinigus išleido bilietui įėjimui į paskaitą. Ir verk, jei nori dabar, ar dainuok, vis vien nėra ko valgyti, nėra pinigų nusipirkti. O juk niekas tau neduos nė cento, nė duonos trupinėlio. Niekas nesupras, neatjaus, kad tu nori valgyti, niekas nežinos, kad tavo pilve didžiausi revoliucija, kad kvarkia kažkas, lyg pavasario klane varlės. Niekas nemato, kad tu tik iš silpnumo begali kelti koją už kojos ir ir eiti, ieškoti ieseities iš to nemlento bado maišo. Prašyk jei nori praeinančių ponų ranką atkišęs, susimylės kuris, duos vieną antrą centą ir gal pasotinsi šį vakarą savo alkį. Bet pasiversk sveikas žmogus elgeta! Juk mokiny... ką gimnazijos direkcija į tai atsakytu... Baisu. Baisu ir skaudu gyventi tokius momentus jaunam dar nesubrendusiam žmogui. Tačiau dar baisiau, kad nėra ko valgyti, kad alkis kankina. Duok jei nori galvą į sieną, vis tiek negausi iš jos duonos kąsnio.

Ir sūko Algis sau galvą kaip, iš kur imti nors vieną centą. Visi jo galvojimai be pasėmių. Buvo užjęs į kelias krautuves prašyti bargan, bet niekur negavo, neturėjo jį pažįstamų, o kad grėsia rimtas bado pavojus, niekam dėl to dantys nesopėjo. Prašė kelias draugų, kad paskolintų jam nors kiek, bet ir tą nieko negėlbėjo, nė vienas draugas neturėjo skolintis, o jei ir turėjo kiek — taupė savo reikalams.

— Prašysiu Danutės, gali ji man paskolinti kiek. — Atėjo jam galvon mintis ir nuėjo pas ją. Tačiau ir čia tas pats. Danutės nebuvo namuose ir Algis išėjo nieko nelaimėjęs. Nebebuvo jau ko prašyti. Daugiau gerų pažįstamų neturėjo, nes niekas su neturtingu nenorėjo turėti ką nors artimo. Mažai yra žmonių, kurie užjaučia skurstančius. O geriausio draugo — Danutės, nėra namie. Ji Algiui padėtų kuomi galėdama.

Visą kuną nukrėtė šaltis. Darėsi vis šalčiau, dantys barškėjo. Įtraukė sprandą apykaklėn, rankas paslėpė rankovėse sudėjęs jas ant krutinės ir eina, žiūrėdamas į žemę — be nepamatus kur pamestą pinigą. Ta mintimi rasti pinigą pats nusišpųsjo.

(Bus daugiau)

Nakties tamsoje

(Svajonė).

Einu keliu, naktis tamsi ir baugi. Tik pelėdos rėkia sutuopę ant senų šimtamečių ažuolų... Kur aš einu? — Aš einu į Žinyną!.. Bet kur tas žinynas? Kada aš jo jieskau, o rastį negaliu!.. Nejaugi man jojo nesurasti. Ne... juk aš turiu jį surasti. Juk aš ištikrųjų einu keliu, man vis rodosi; nors ir tamsoje, jog šis kelias yra geras, vedantis į žinyną. Kas čia staiga, taip suklyko?! — A, tai čia pasmirde šėškai rėkia. Na niekis, aš nebijau, nors man ir mirti reikėtų, aš turiu atsiekti žinyną. Turiau... man reikią iš ten pasisemti daugel reikalingų žinių. Aš noriu pamatyti skriaudas žmonijos... Ką?.. Rodos man kas sakte sako: — kad žinyną galėsi pamatyti... Ak toji nelemtoji tamsa kliudo man eit... kojos mano kruvinos, galva svaigsta, sukas, tamsu, nyku, staiga, žnegt! — ir įkritau jau kažin kur — į duobę. Kažin ar gili?.. Hm! Tamsu, bet mėginsiu aš lipt, juk gal ir pasieksiu šviesą auštančioi rytu. Lipu — status prieš mane fjordai; ieškau, čiupinėju; bet išėjimo niekur negaliu rasti. Daužausi, blaškaisi kaip įsiutęs liutas karts nuo karto, tik sustaugiu tamsoje nakties, rodos fjordai pliš. Ne, bet jie nelyšta. Raudu, sakau gal ašaras nors tarpkelius išplaus ir aš ieseisiu! Vaje! — varge tu mano, aš tik dabar supratau, ką tai per uolos; nes nušvitus padangėj meteorui ir apšvietus

mano duobę, pamačiau uolas, kurios kiečiausio granito; kurių nei ašaros sraujos išplauti negali, nei audringi lietai nesutrupins, nei deginamieji saulės spisduliai — nei didžiausieji šiaurės speigai — nieks nei veiks. Baugu net pasidaro, jodgei jaunutis turėsiu čia mirti. Vaje! — Įkritau ir išėjimo nerandu. Parpuoliau ant kelių ir ėmiau maldauti Vīsatos, kad mane gelbėtų iš tos ašarų pakalnės — duobės... Raudojau, kol net apsnudau. Sapnuojasi man, buk aš dar giliau įkritau į bedugnę. Ant žiočių bedugnės, rodos augo tokias išsikerojė augalas, kurio šaknis į kitą pusę žiočių persisvėrė auga. O aš guliu ant jujų. Smarvė eina iš apačios, puvančių visokių gyvių — kirmių — aš kvėpuoju, bet man sunku, galva skauda. Sapne matau jogei išbėgo iš uoloje esančios vandeninės du laukiniai kralikai, vienas baltas, antras juodas. Pamatė manę iškart nustebė; bet vėliau nurimo, ir nieko nepaisant pradėjo graužti šaknis to augalo ant kurio aš dripsėjau. Ėmiau raudoti, aimanuoti; baidžiau aš juos, bet jie nieko nepaisė, o toliaus vis graužė šaknis! Ir... jau... jau... štai, truko... Aš žnegt... — rodos dar giliau įkritau žiuriu toje pačioj vietoj, augštūs uoliniai fjordai — išnyko, aš dar giliau įkritau — och! — surikau iš išgąščio, ir išbudau... Dabar prieš mane

muras stypsi — o fjordų nėra. Bet į murus nerandu įėjimo. Einu aplink ir galvoju ar čia žinynas ar ne?... Naktis tamsi — bet šilta; banguoja tai tirtiškai, o iš muros išeinančioji pro langus šviesa toli, toli nušviečia kasnyką šviesos, bet mano tako nepaliečia kaip ir manęs. Aš žengiu, o kelias tamsus. Kaž kokiomis alėjomis vaikšto tamsoje žmonės apjuostai nimbu: — O mieli, man pažįstami veidai: — bėgu prie jų.

— Dr, r, r dzzzz-džian! — atsiduriau geležinėn tvoron. Moju, šaukiu artyn, neeina. — Hm! tai manęs bijo; — klausiu neatsako, o vargelti tu mano! Kur eit? — Na ir kur aš dabar esu. Bokšte išmušė dvilyktą... Eina kas tai — žmogus? — aš paskum; sustoja.

— Ko nori? — užklausė manęs.

— Pasakyk kame aš esu!
Man tarė: — esi kalėjime nežinojimo! — Tai išleisk mane, tariau, — neg aš baisiai nuvargaus, ir parodyk man kelią, kur turiu eiti!

Paėmė mane šalta ranka — ranka mirties; šiuurpas visą kuną perėjo. — Štai! — tarė: — Matai šį takelį pilną erkėčių, sopulių, na ir eik kol saulė patekės, sugrįžk kaip akys šviesą paregės, pamatysi, kur buvai! — Einu ir laukiu patekančios saulutės — laimingų dienų. Svajonėj du kralikai, pirmasis diena, antras naktis, kurie nieko nežiūrėdami kramta mano gyvenimo įvilta, čiulpdami gyvybės savyus. O aš einu takeliu, einu tylėdamas vienui vienas be draugės — žvaigždės. Einu kur man parodė likimas, tai gal į žinyną einu, o gal...
J. Fata-Morganas.

POEZIJA

Pirmasis Sniegas

Dangui balta, žemėj balta, —
Visur rodosi nekalta.

Vai kaip jauku!

Vėjo nėra, tylų tyla,
švelnios, baltos sniegės byra —
Ramu ir klaiku...

žemė buvo bailsi, juoda,
šiandie ji ramumo duoda
Seniems ir vaikams.

Stato bobą balto sniego
Ir suaugę kovą mėgo,

Tiko šiemg žaislams.

Beržai jauni baltmarškiniai,
Po skraiste sniego šilkinė,

Stovi it su lapais.

Lapai, taip, dar nenubirėjo,
žalsvi, balzganai drebėjo

Ties grožės kapais...
J. Fata-Morganas

Kalėdų Linkėjimas.

Kristus užgimė, linksma gadynė. —

Giesmės tą garsą žemė nešioja.

Skausmą po kojų visi pamynę,

Tegul ant vargo nei viens neboja!

Kristus užgimė! — Ar gi nelinksma?

Užgimti linkiu liuosybei dvasios.

Kaip vienas — visi drauge sušuksme,

Lai mus apšviečia giesmelės gausios.

Šiandie gadynė, linksma gadynė,
Meskim tad raudą, — Kristus užgimė,
Kristaus gimimą draug prisimine, —
Tegul alsuoja liuosasj krutinė.

Tamsa pranyko, šviesa patiko,
Akys nušvito, miela paliko.

Šalin vergovę, melas piktybės,
Te buna džiaugsmas laimė, teisybė!

Linkiu vien laimės, šviesos gerovės,
Linkiu brolybės, neplėšti šlovės.

Kaip vasarvydžio žaibų smarkumo
Prie kits kito meilės — meilės jautrumo!

J. Fata-Morganas

Ivairyenybės.

KAS BUS UŽ 1,000 METŲ.

Anglijos mokslo vyras, prof. A. M. Low išleido knygą antraščiu "The Future". Daro išvedžiojimus apie tai, kas bus už 1,000 metų, kaip žmonės gyvens 2926 metais.

Sakytas profesorius rašo, kad už 1,000 metų vyrų ir moterų drabužiai mažai ku, skirsis. Drabužiai busi nelyginant dabartinis "uion suit" ir jis busi pritaikintas priiminėti radijo bangas.

Maistas tą syk busi sukcentruotas į tam tikrus rezervuarus. Iš kur triubelėmis ateis kiekvienam paspaudus guzikėli.

Žmonėms tada nereikės miegoti. Žmogaus energija busianti atnaujinama elektra.

Sokiai ateityje busi ypatingi ir smagus, nes tada busi taip, kad vyrams ir moterims susikimbant šokti nuo to gaminis energija.

Už 1,000 metų vyrai ir moterys bus visiškai pliki, be plaukų, nes plaukai, tai barbarizmo palaikas. Civilizacijai plėčintis plaukai mažėja.

Visas susisiekimas bus oru. Orlaivia bus nepaprastai greitai ir energijos semsis iš oro belekiant. Jų greitumas bus toks, kad per Atlantiką perplaukti galės viena valanda. Nelaimės ir susiklimai bus labai reti.

Mosko vyrai tada pašalins speiguš nuo žemės. Tada žmonės visiškai nesirupins apie orą ir kalbos apie orą išnyks.

Už 1,000 metų jokių ligų nebus. Žmonės bus sveiki ir stiprus.

Kaip dabar vanduo dudomis ateina į visus namus, tai taip ateityje maistas dudomis ateis. Ir eis tiesiog burnon.

Kaip dabar be vielų galima iš tolybių girdėti, taip ateityje bus galima matyti.

SANDARA

THE LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Thursday at South Boston, Mass.

by the

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

K. J. PAULASKAS, Business Manager.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi būti apmokama iš kalno. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užrašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) \$2.50; Kanadoje ir kitur — \$3.00. Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:

"SANDARA"

327 E Street,

South Boston, Mass.

Entered as Second-Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

Redakcijos straipsniai.

NAUJŲ INTRYGŲ SĖJIMAS.

Kada atvažiuo Amerikon kun. Garmus, kuris pradėdamas savo politinę akciją neva labdaringiems Lietuvos reikalams, kelti kapitalą renkanti aukas per klerikalų Federacijos arba Tautos Fondo tarpininkystę, pamename gerai, kaip tuo laiku liko supjudinti Amerikos lietuviai vieni prieš kitus. Ir tas visas išskeltas skandalas, neužsibaigė paprastai, bet tik šiomis dienomis užsibaigė Aukščiausiam Massachusetts valstijos Teisme.

Vos tik vieną skandalingą įvykį užbaigėme, štai sulaukėme ir kitą, tai su atsilankymu Lietuvos Parlamento nario kun. J. Dagilio. Dar tik kelios dienos kaip jis atsilankė; vos tik kelias prakalbas turėjo, New Yorke ir jo apieilinkėje, bet kiek jau neapykantas vienu prieš kitus Amerikos lietuvius tarpe liko pasėta. Kiek tenka girdėti, tai ir kun. Dagilio misija ar tik neturės tokią pat pabaigą kaip ir kun. Garmus, nes vienas mūsų bendradarbis iš Brooklyn, N. Y. praneša, buk kun. Dagilis viešame susirinkime jau pagrasinęs traukti teisman "Vienybę", kuri pirmoji parašė apie jo politiškas melagystes prieš pažangiąją visuomenę.

Lietuvos valdžia šiandiena yra klerikalų rankose. Lietuvos Parlamento sudaro didžiulioje kunigai arba jų ištikimi tarnai, kurie skelbiasi Kristaus mokslo vykdytojai. Bet pažvelgkime į jį darbus, ar atrasime bent krislėlį to, ką Kristus yra mokinęs? Kur yra artimo meilė ir brolystė? Vieton to, mes iš jų matome godulystę, turtų grobimą ir sėjimą lietuvii tarpe neapykantos!

Lietuva šiandieną randasi tokioje padėtyje, kad visi lietuviai, ar jie gyvena savo tėvynėje, ar kur kitur išsiblaškę platau pasaulio dalyse, visų yra reikalingas bendras, sutartinas darbas, kad bendrai dirbant iškelti mūsų šalį iš skurdo; kad išvaduoti Lietuvos dalį iš grobių lenkų nagų, kurie yra pagrobę veik visą Vilniją su mūsų sostine Vilniū. Bet ar mes matome iš klerikalų tai darant? Ne! Jie turėdami liuosę valandą laiko, vieton pasidaruoti šalies gerovei, tai pasitraukę nuo valdžios ežiū, trankosi po pasaulio dalis kur išsiblaškę lietuviai gyvena, ir vieton žadinti juose tautinę dvasią, pjudo vienus prieš kitus ir tuomi tolia juos nuo tautos reikalų.

Amerika yra laisva demokratinė šalis. Amerika yra pavyzdinčiausia visam pasauliui. Juk faktas yra faktas, kad jeigu šiandieną būtų galima, tai veik visi Lietuvos lietuviai bėgtų į Ameriką. Tai kurgi jau ta gerovė kurią kun. Dagilis ir kiti klerikalų apaštalai mėgina mums ikalbėti?

Negelbsti Lietuvos klerikalams reakcinių įstatymų vykdymas. Negelbsti šaudymai susirinkimuose. Negelbsti Seimo narių su policijos pagalba mėtymas iš Seimo salės — negelbės nei jų misijos Amerikoje ir susirinktos aukos iš tamsių žmonių. Lietuviuose susipratimas ir progresas kyla; lietuviai taipgi atgavę laisvę nori gyventi kulturingai, kaip gyvena kulturingos pasaulio tautos.

Klerikalai gerai nujaučia, kad businti Lietuvos rinkimai bus jiems teismo dienos. Partaigi ir griebiasi visokių priemonių pasiteisnimui savęs visuomenės akyse. Tiesa, randasi Amerikoje burelis lietuvii, kurie yra tvirčiai prispausti po klerikalisku skvernu, laikomi su uždengtomis akimis nuo teisybės pamatymo. Dagiliams ir kitiems panašiams apaštalams pavyks iš jų išgauti dolerį kitą, bet sykiu randasi ir plati visuomenė, ar ji būtų katalikiška ar liberališka, ji protauja, ji supranta, kaip atskirti gerą nuo blogo ir jos reakcionieriai nesuvedžios.

Nežiurint ant kiek klerikalai mėgins melus skleistį apie pažangiąją visuomenę ir jos neištikimumą Lietuvai, susipratęs lietuvis tam nepatikės, nes jis žino, kad toji pažangioji visuomenė jau nuo "Aušros" laikų dirba tautinį darbą. Kada klerikalai kramolų malšinimu užsiėmė ir carui klupščiodavo, tai jau tada už tautos reikalus pažangieji žmonės sėdėjo caro kalėjimuose.

Mes, Sandariečiai ir mūsų draugai Valstiečiai Liaudininkai Lietuvoje, kviesdami lietuvius į bendrą darbą sakome, kol Lietuvos kunigai nebus suvaryti į bažnyčias, rupintis tik katalikystės reikalais, tol Lietuvoje gerovės nebus. Taip supranta kiekvienas geras tėvynainis, kuris trokšta savo kraštui gerovės. Nežiurint ant kiek klerikaliskiams kunigams tas nepatinka, bet ateis ta diena, ir jie bus priversti Dievą garbinti, o ne ant bakų sulipę mitinguose iš brauningų šaudyti. Lietuvių visuomenė rengiasi prie to ir su sekanciais rinkimais Lietuvoje, politikieriams kunigams atidarys bažnyčios duris ir parodys kur jiems vieta.

Apžvalga.

RIMTIEJI KUNIGAI PIKTINASI.

"Vienybė" Nr. 9 patalpino tulo lietuvio kunigo prisiųstą redakcijai slaptą klerikalų Federacijos sekretoriaus K. J. Krušinsko laišką, kuriuo jis slaptai šaukia lietuvius kunigus ir visus klerikalus į "Kryžiaus Karą" prieš bedieviū. Tarp kitų nesąmonių jis tame laiške sako:

"Ir lietuvii tarpe priviso bedievių ir masonų, kurie turėdami tvirtą spaudą ir gana gerai organizuoti, puola mūsų tikiybą, kursto žmones prieš dvasiškiją ir taip toliau.

Norint ar nenorint mums reikia organizuotis, kad bendromis lietuvii katalikų pajėgomis atrėmus išgamų užsi-puolimus ir sulaukius jų užsimojimus."

Nors Krušinskas sako, kad bedieviai kursto žmones, bet pats savo laiške kaip tik veda kurstymo darbą ir lietuvii kunigas tuomi pasipiktinęs sako:

"Mano Priešašas. — Čia paduodu pirmąjį lakštą slaptai išsiuntinėtojo cirkuliaro, kuris geriausiai pats už save kalba. Skaitytojai matys, kad tula mūsų dvasiškijos klika iškelia visai Amerikos pažangiajai visuomenei Juodąjį Kryžiaus Karą. Nors aš esu kunigas, bet podraug' esu ir lietuvis, todėl man šis karas labai nepatinka, nes čionai siundoma brolis prieš broli, ką yra priešinga Kristaus mokslui. Geri lietuviai ir teisingi katalikai neturėtų šito cirkulioro klausyti ir mūsų visuomenę skirstyti vienus į Dievui patinkamus, kitus į bedievius ir masonus. Dievui žmonės visi lygūs, nes jie yra Jo sutvėrimai. Geras katalikas neprivalo pritarti tulai mūsų dvasiškijos klikai, kuri pametė bažnyčią ir visas pajėgas atidėję kovai už grobimą Lietuvos valdžios. Svetnasis Tėvas tą aiškiai numatė ir davė Lietuvos kunigams išpėjimą, kad jie grįžtų į bažnyčias.

Aš esu vienas iš tų, kurie dar iš bažnyčios neišėjome, ir lygiai visus lietuvius mylime. Delto pasiūnčiu tą cirkuliorą "Vienybėi", prašydamas apskelbti visuomenei ir pranešti, kad dar yra daug lietuvii kunigų, kurie šitokiai nešvariai politikai nepritariame ir nepritarsime. Mes klausome šventojo Tėvo. — Lietuvii Kunigas."

Vadinasi, Amerikos lietuvii klerikalai ant tiek pralėjo jo purviną, kurstančią politiką, kad ir rimtieji kunigai negali jos pakęsti.

VISGI PRISIPAZINO.

Užklaustas kun. Dagilis, ar ne jis šaudė iš brauningo viešame susirinkime, Viešvieniuse, Lietuvoje, visgi prisipažino, kad jis, esą, šaudęs į dangų.

Reiškia, pas mus dabar lan-kosi tas pagarsėjęs kunigas strielčius.

NESAKO TEISYBĖS.

"Sandarai" laimėjus bylą su kun. Garmum, "Darbininkas", kuris kaip jau rašėm tiek daug ukčiojo, kaž kodėl nenori tai paskelbti savo skaitytojams. Nr. 6 biskutį prisiminė ir tai teisybę paslėpdamas, butent:

"Aukščiausiojo Teismo nebuvu sprendžiamas žemesniojo teismo verdiktas, tik vertė "exception'u". Dalykas štamame šliakio advokatas žemesniuose teismuose padarė

keletą "exceptionų" buvo tas, kad kaltinamasis aktas nebuvu pilnai ir aiškiai sustatytas. Iš viso tokių "exceptionų" buvo penki ar daugiau. Taigi dabar Aukščiausysis Teismas žiūrėjo ar tie "exception'ai" pamatuoti. Atrado, kad taip pamatuoti. Kitų "exceptionų" visai nesvarstė."

Ar rasis bent vienas, kuris galėtų iš šio aprašymo suprasti, kaip galutinai byla užsibaigė? Aišku, kad ne. Jeigu jau kalba apie "exception'us", tai vardan teisybės turėjo pasakyti tai, kad šliakio arba "Sandaros" advokato buvo svarbiusiąs exception'as, tai tas, kad skundime nėra šmeižto. Aukščiausysis Teismas peržiūrėjęs ir atrado, kad šmeižo nėra ir tuomi pamatuodamas bylą išmetė.

Patariame "Dar-ko" redaktoriui perskaityti Aukščiausiojo Teismo pareiškimą, kuris žodis žodis išverstas lietuvii kalbon telpa šiame "Sandaros" numeriy ir apie tai teisingai pranešti "Darbininko" skaitytojams.

Toliau "Dar-kas" Nr. 7 rašo, jog negalys suprasti Sandariečių bylos laimėjimo, jei girdi, pati "Sandara" rašo, kad jei Garmus norėtų iš naujo bylą pradėti, tai turėtų paduoti naują skundą. Ant to turime pasakyti, kad "Sandara" pareiškė tai todėl, kadangi Aukščiausis Teismas šiame skunde nerado jokio šmeižo, prieš kun. Garmų ir vadinasi, Garmus bereikalingai tąsė p. šliakį po teismus.

Delei "Sandaros" pareiškimo, kad p. šliakys gali "Darbininką" traukti teisman, tai "Dar-kas" štai ką sako:

"Nemažiau keistas "Sandaros" užsiminimas, kad "Darbininkas" "gali buti" patrauktas del bylos aprašymo teisman. Juk visi laikraščiai, kurie tik kriminalio teismo verdiktą paskelbė, "gali buti" patraukti teisman."

Ant to turime "Dar-ko" redaktoriui pastebėti, kad jis dar syki perskaityt parašymą "Sandaroje". Ten aiškiai buvo pasakyta, kad p. šliakys gali "Darbininką" traukti teisman ne už verdikto aprašymą, bet už tai, kad "Dar-kas" paskelbdamas verdiktą p. šliakį išvadino kriminalistų, šmeižiku ir kitais įkriminaluojančiais žodžiais. "Dar-kas" taip rašydamas yra kriminaliniai prasižengęs ir p. šliakys užtai jį gali traukti teisman.

BEREIKALINGAS KABINĖJIMASIS.

Mūsų socialistų laikraščiai: "Naujienos" ir "Ke'eivis" vis negali apseiti nesikabinėje prie Sandariečių. "Ke'eivis" patalpino korespond. iš Lawrence, Mass., kur tulas žmogelis rašo, kad Sandara pasiskolinus iš Politinio Iždo \$100. "Naujienos" džiaugsmingai persikopijavo korespondenciją ir nuo savęs nurodo, girdi, Sandariečiai saviems reikalams naudoja Politinio Iždo pinigus.

Mes patariame socialistams neturėti skaudančios galvos del Sandariečių reikalų. Jeigu Sandara gavo iš Politinio Iždo \$100 ar kad ir daugiau gaus, tai nei socialistai nei kas kitas to uždrausti negali. Polit. Iždas yra Sandaros finansų skyrius ir jį Polit. Iždas Sandariečiai aukoje ne tik Valstiečiams Liaudininkams, bet aukoja ir savo Partijos ir kitiems reikalams. Per jį aukoja todėl, kad gale metų žinotų, kiek sukėlė ar sudėjo aukų kokiems tikslams. Tad jeigu paėmė \$100 ar kad ir palimę daugiau, tai ima todėl, kad tie pinigai skiriami Partijos reikalams.

Dar turime pastebėti ir tai, kad Politinio Iždo statutas, kuris nėra niekam paslaptis sako, jog Sandara turi teisę paimiti 15% nuo visų į Politinį Iždą įplaukusių pinigų, kad padengti lėšas Politinio Iždo ofiso užlaikymo ir publikacijos išlaidas. O kas priklauso Valstiečiams Liaudininkams, tai Sandariečiai

turi su jais draugijinius ryšius ir kada buna reikalas tai atsi-skaito, arba kas neatsiskaityta, tai atsiškai. Tokį socialistų kandžiojimą kitaip negalima suprasti, kai tik tikslu, kad pakenkti Sandariečiams aukų rinkimą ir kad sekanciais rinkimus Lietuvoje nelaimėtų Valstiečiai Liaudininkai.

Neturint ką veikt

Papa kaipo Kristaus vietininkas ar vikaras turėtų gyventi šventoje žydų žemėje, kur Kristus gimė, augo, kentėjo, mirė, kėlėsi iš numirusių ir nužengė į dangų, — o ne toje masoniškoje, pagoniškoje, Romoje. Ir iš visų papų nė vienas net neatlankė Kristaus net krauju aplaistysų vietų, o ką turėtų padaryti kiekvienas papas.

Kad nors dabartinis papa susiprastų ir užsisėdęs ant asilo jotų į Jeruzolimą, tai didesnę parodą turėtų, negu Kristus turėjo. Bet papai reiktų vizuoti pasus pas žydų konsulą.

Internacionališka (katalikų) bažnyčia yra vadinama Kristaus vyndaržiū-vyninyčai, o kunigai tai vynu darbininkai ir gėrikai. Kaip geras vyninikas apžiūri vyno kerus ir šakeles, kurių radęs sausų surenka ir sudegina. (Evangelija pas šv. Joną persk. 15, posmas 6). Taip kunigai ir jų špiegai rinko laisvamanius laikuose šventos Internacionališkos Inkvizicijos ir gyvus degindavo. Taigi "šventa inkvizicija" turi savo pamatą Evangelijoje.

Chicagoje vėl atsirado naujas sykmeris Grunebergis, kuris buvo įsivardinęs "Consolidated Realty and Theatres Corporation" su "kapitulu" \$20,000,000 kur numaukęs 5000 lengvatikių ant \$5,000,000.

Paul Boncour, Francijos atstovas Tautų Sąjungoje, pasakė, jog Europa eina prie Suvienytų Valstijų Europoje, panaikinant rubežius muitus ir pasus kaip Amerikoje. — Tai velonio, Wilsono idėja, ir kad ji greičiausia išgyventų.

ir avims. Pereitą rudęnį tų arklukų sunauta virš milijono. Kailiai naudojami batams, mėsa muilui o taukai šmūltei — par-duota europiečiams.

BROOKLYNO SANDARIEČIAI PRADEDA ISSIJUDINTI

Paskutinėje "Vienybės" laidoje skaitome, kad Brooklyn Sandariečiai turėjo skaitlingą susirinkimą, ir kad stropia rengiasi prie paminėjimo Vasario šešioliktos. Tenka pasi-džiaugti tuomi.

Brooklynas yra skaitlingas lietuvii ir todėl Sandariečiai turi plačią dirvą darbuotis, tik reikią noro ir pasišventimo.

Amerikon atkeliavo arkivyskupas Ciepliak, kuris bus Vilniaus vyskupu. Chicagoje jis pareiškė, suvesias lietuvius ir lenkus į vienybę, ant ko Chicago lietuviai atsakė, "taip", kaip tiktai Lenkija sugrąžins Lietuvai išplėstą Vilnių. Lenkai nuo tokio pareiškimo taip iširdo, net apsputojo, ir papliauskė, jog Lietuva Lenkiją labai apvogusi.

Brooklyne kun. Kerr, presbiterijonas, savo pamokluse skelbia "krikščionišką meilę" — suregistruoti visus svetimšalius ir suamerikoninti. Kurie nenorės patapti Amerikos pilie-

čiai, tokius visus išvežti iš kur jie atvažiuo. Sulyg jo tvirtinimo, Brooklyno kalėjime yra trečia dalis svetimšalių; trečia dalis tai svetimšalių vaikai: paskutinė trečia dalis svetimšalių anukai. Amerikonų kalėjimuose visai nėra!

Prisiėis, kad į kalėjimus priims tiktai piliečius.

Ernest H. Abbot, "The Outlook" redaktorius, paskelbė, kad kunigams nereikia jokio mokslo, iki milijonai tamsių tikinčiųjų tikės neesamiams daiktams. Kunigai tik pataikauja tamsioms minioms, kurios kunigams gausiai už tai užmoka. Delto kunigai ir nesimokina.

Rusijos šventikai (popai) pradėjo nusikirpti ilguosius plaukus ir barzdąs delei sveikatos — čystumo. Bet taip jie daro tiktai delei išvengimo nemalonumų gatvėje, kad bolševikai jų nepajuoktų. Prieg tam ilgaplaukių niekur prie darbo nieks nebeprima.

Anglijoje vėl tapo įvestas plakimas — įkertimas sėdynėn kriminalistams: vagims, plėšikams ir užpuolikams ant padorių žmonių. Anglijoje nuo 30,000,000 gyventojų kriminalinių praskaltinų yra mažiaus, negu viename New Yorke.

su 37,000,000 gyventojų. Rusija pirkosi visokių prekių Amerikoje 1925 metuose už \$102,000,000 ir pardavė Amerikai savo prekių vos už \$11,000,000.

Dr. Raulynaitis, katalikas, Seime protestavo prieš kėlimą kunigams algų, ir balsavo už pakėlimą algų.

Kun. Viimas padarė manevrą. Jis pasulė nukirtimą kunigams algų ant 376,302 litų ir balsavo užtai sykiu su šlezevičium. — Bet Vilimo confratres vistiek nubalsavo pakelti algas ant 135,020 litų daugiau už pėrnųkštę. Dabar bus 1,376,002 litų tik katalikų kunigams. Visos Lietuvos visokiems kunigams 1,575,182 litų. Visi kunigai turėtų už tokią algą žisus krikštus, vedybas ir pakasynas atlikti dovanai.

Valstybės Teatrui valdžia nuskyrė 800,000 litų pašalpos. Tame teatre visi ministeriai turi nemokamas lozes, kiekvieno po 12,000 litų — viso su prezidento lože 96,000 litų, ką turi sumokėti liaudis.

Airių kovose už laisvę kunigai bandė airius tikinti, kad anglų valdžia ir paeinanti nuo Dievo, kurios reikia klausyti. Kurie kunigai taip liaudį tikino, daugiau jie netikinis. Liaudis visus tokius pasmerkė: nė jo bažnyčion ir šalinis nuo tokių kaipo Tėvynės išdavikų. Visur tokius boikotavo.

Taip turėtų daryti ir visi lietuviai.

Lietuvos Seimo pirmininkas ponas Petrusis nekam nieko nepasakęs persikėlė pas savo pačią Šveicarijoo.

Lietuviai Amerikoje.

LAWRENCE, MASS.

"Dzimdzi-Drimdzi" vakaras. Sausio 17 d. vietos Sandaros 12-ta kuopa buvo parengus L. Kliubo Salėje vakare, mūsų "Dzimdziams" vakarą-vodevilį. Buvo atsilankę: Dineika, Olšauskas, Dikinis ir trys paneiės, kurių (spausdintam programui nesusant) pavardžių nežinau. Pirmiausia parodė veikaluką "Uuošvė" ir po jam įvairių gabalėlių vodevilio ir dainelių. Visa programa atsilankusiems labai patiko, tiesiog, visi užsiganėdino, užavėti liko mūsų artistų gabumais ir veiksmais. Publikos buvo apie 300. Pelno "dzimdziams", apert Sandaros kuopos, liko suvirš \$70. Butų gal ir daugiau publikos atėję, jei ne vieno artisto įsimašymas į mūsų viešą politiką ir dar tokią, kad atgredo pažangiuosius, pirmeivius žmones nuo rėmimo ir atsilankymo. Bet matyt, kad atsilankymas į šį vakarą skaitlingai publikos — ji politiką palieka šalyje, o mūsų meną ir daile remia. Ją gėrisi. Vietos Sandariečiai dar kartą siemet mano pakviesti "Dzimdzius" su nauja programa ir dainomis. Taigi matyt, kad Sandariečiai nors nusistatę griežtai klerikalinės politikos, bet "Dzimdzius" remia visomis išgalėmis, nes jie meną, daile, teatrą skiria nuo politikos: dailės reikalauose visi kartu susiena ir vieni kitus remia. K. S. K.

P. S. - Po vakarui darant skaitlines, vienas kitas iš sandariečių davė patėjimimus "dzimdziams" ir žinoma, daugiausia kluvo p. Dikinui. Bet apert šio "incidento", buvo dar kitas, Rodoš Sandaros narys Al. Kaupinis užklausė p. Dineikos: kodėl jie kenkia M. Petrausko koncertui Bostone, nes "Sandara apie tai pažymėjo ir tiesiog "Dzimdzių" prašė pasiaiškinti, bet pasiaiškino iki šiol "Dzimdziai", nedavė. P. Dineika pasakė maždaug šiaip: Dineika atvykęs į Bostoną pradėjo pirmiausia rūpintis vakaru ir pasidarė taip, kad "katalikai" jį paprašė parengti vakarą. Dzimdziai ir parengė, bet tuo laiku dar M. Petrausko Bostono koncertas į Bostoną atvažiuo, tai jis parengė koncertą tą patį vakarą, kad turėjo būti "Dzimdzių" vakaras. "Dzimdziai", nenorėdami kenkti Petrausko koncertui savo vakarą pradėjo vaidinti 4 val. po pietų, nors jau pirmiau buvo skelbta 8 v. vakare. Ir išėjo taip, kad patys "dzimdziai" nukentėjo: anksčiau renkiami savo vakarą nesulaukė apščiui publikos. Ir kada "Sandara" parašė paneikindama "dzimdzius" tai "Sandaros" redaktorius (Tullys) gerai žinojo visą dzimdzių padėtį ir išėjo taip, kad p. Dineika turėjo "Sandaroje" nutraukti rašinius apie savo įspūdžius, bet girdi, dabar, kada "Sandaros" redakcija pasikeitė, jis vėl sandarbininkaus. Aš iš savo pusės tokiu p. Dineikos pasiaiškiniu neužsiganėdinčiau, nes pykti ir nustoti laikraštyje sandarbininkauti, tai jau būtų per daug "kerštinga". Mūsų 12 kp. yra narys J. Sekys, kurį "Sandara" jau nuo rudens laiko vis "įkerta", bet vistiek jis Sandaros nepameta ir nors dažnai po tų "įkir-timų", kaip teko girdėti, p. J. Sekys parašinėdavo redakcijai jos klaidas, bet nei kartą "Sandaros" redakcija jo laiškus nedėdavo, bet vis tiek p. J. Sekys užsiganėdinando ir per daug nesiskųsdavo — Sandaros ku-

poje dirbo ir dar tebedirba. Turime pastebėti ir tai, kad mūsų teko girdėti, jog tame vakare, kada buvo Petrausko koncertas, tai So. Bostono bažnytininkai buvo nutarę turėti parengimą, bet jie parodė mandagumą ir savo rengimą sulaukė. Tai ir dzimdziams nereikėjo nieko rengti nors ir anksčiau.

Tas pats.

HUDSON, MASS.

Darbai sumažėjo, pragyvenimas pabrango. Čevėrykų dirbtuvėse darbai sumažėjo, daugelį darbininkų atleido. Bedarbių skaičius padidėjo ant 25%. Pragyvenimas labai brangus, su šeimynomis sunku pragyventi, nes maistas ir drabužiai pabrango. O anglių tonas jau \$18.50 ir tai sunku gauti. Žodžiu sakant, visas darbininkų gyvenimas yra sunkus, nes darbininkai neorganizuoti, tai darbdaviai kaip nori, taip ir elgiasi su darbininkais. Kaip pažiūri į A. Ruber Co. tai darbininkai netik tautininkai, bet ir vadinami "apsišvietę" komunistai lupa po 16 valandų į dieną net kepusė padėję. Dirba prakaitu sumirke ir gauna užmokesį tik 35c. už valandą. Mūsų komunistai tik per savo laikraščius moka pasigirti, kad jie apšvieti ir veikūs. Bet savo veiklumą parodo tik kitiems intriguoti ir kenkti kitų veikimui.

Lapkričio 28 d. vietinė Sandaros kuopa rengė šokių ir koncertą. Bolševikai išgirdę bėgo per stubas net be kepurų atkalbinėdami žmones, kad neitų į Sandariečių parengimą. Bet žmonės jų plepalų neklausė ir skaitlingai susirinko. Sandariečiai gavo gražaus pelno. Žmonės buvo pilnai patenkinti. Pas mus bolševikus senbernius įėjo toki mada, kad jie nakties laiku nueina ant geležinkelio ir mušas. Nieko nebutų stebėtino jei taip daro senberniai, bet neatsilieka nei žėnočiai. Štai vienas bolševikas B. parėjo girtas iš krikštynų ir pradėjo mušti savo moterį. Netik su kumščia mušė, bet ir su kojom spardė. Sumuštą moterį pagavo šaltį ir reikėjo vėžtis ligonbutin. Tuo laiku buvo ir vienas bolševikų biznierių senbernis, kuris matė muštinę ir nieko nesakė mat nori užslėpti, nes tų komunistų dukrelė priklauso kokiam ten ratų ratei. Butų daug apie juos parašyti, be neapsimoka laikraštį vietą užimti.

Čia randasi didžiagalvis komunistas, kuris labai myli liežuvauti. Pasklydo gandai, kad kokis tai komunistas senbernis norėjo jo moterį pavogti. Žmogelis dažinojės ko tik iš proto neišsikraustė. Ant kitų gerai pliukšti, bet kaip kas ką ant jo pasako, tai gatavas peiliu nudurti. Tai tokios naujienos iš mūsų raudonųjų lagerių.

Pakeleivis

CLIFFSIDE, N. J.

Atsargiau su šautuvais.

Praeitam ponedėlyj patiko nelaimė Fairview policmana Thomą Greenhaolgh, kuris persišovė sau vidurius ir mirė iš to, budamas dar mesinas, vos 42 metų. Kadangi nesisimas policmonas buvo lietuviui gerai žinomas, tad verta apie jį paminti, tikrai nežinoma kokios tautos jisai buvo, bet ro airys. Daug suprato ir kalbėjo lietuviškai ir lenkiškai

Vienu žodžiu, buvo geras žmogus ir artimas lietuviams.

Sandaraietis

PATERSON, N. J.

Sausio 15 d. pas mus kalbėjo Lietuvos kadėmų agentas kun. Dagilis. Pirmiausiai jis pasveikino nuo visokių ateitininkų, pavasarininkų ir kitokių. Paskiaus pradėjo kalbėti ir girti savo kolegą kadėmus, nes, girdi, jei ne krikščion. demokratai, tai Lietuva nebutų buvusi laisva. Girdi visokie bedieviai sakę, kad Lietuva negalėsianti išsilaikyti, kad ji neturinti geležies, anglių, druskos ir tt. Bet kadėmų pastangomis laisvė likusi atgauta ir girdi Lietuvai dar pinigūs sidabrinus nusikalus, o jei norėsianti tai ir auksinius nusikalusinti.

Tolesniai visokiais budais teisingo Purickį ir kitus. Pertraukoje buvo renkamis aukos Federacijos milžtūvei busintiemis rinkimams. Aukų surin-

ko \$53.30. Daugiausiai aukavo tokie žmoneliai, kurie nieko nenusimano apie Lietuvos padėtį, bet tiki kunigo žodžiams. Antru atvėju kalbėjo apie Vilnių. Pasakė, kad Vilniaus atvadavimui viskas daroma, bet daroma kad niekam nebutų žinoma, nes, girdi lenkai sužinoję viską suardytų. Žmonės norėjo duoti klausimų. Klausimuo žodžiu neapriėmė, nes jo esąs tokiš nusistatymas, kad raštiškai klausytų. Audėjas

AMSTERDAM N. Y.

Nors šis miestukas mažukas, bet vistiek užlaiko viešąjį knygyną, kuriame randasi ir lietuviškų knygų. Nebepamenu gerai, kuri draugystė sumanė reikalauti šiame knygynė lietuviškų knygų. Bet berods 1911 m. TMD. 144 kp. gausiai padidino šį knygyną, partraukdamas knygų už \$50, kas sudarė gražų lietuvių skyrių. Knygų partraukimui rūpinosi šios y-

patos: A. J. Kubilius, A. J. Lukšis. D. J. Jurkunas, kurie gavo nuo knygyno vedėjo pusę nlykų partraukimui, kas buvo partraukta visokio turinio knygų. Bet per pastarus 10 metų riekas nesirupino tų knygų prižiūrėjimu. Daug knygų yra dingę, kitos sudrėkė ir neprižiurimos. Užklausus ar daug knygų iš to skyriaus išima, tai atsakė, kad visai mažai, ir kol išsirenka knygą, tai suteršia ir palieka netvarkoj, kas yra peiktina.

Amsterdamo lietuviai, pradėkime daugiau domės kreipti į spaudą ir pradėkime skaityti knygas iš viešojo knygyno, o tada galėsime gauti dar daugiau knygų iš knygyno ir draugysčių. Mes tada kilsim civilizacijos ir turėsime didelę dvasirę naudą. Mūsų poetas Naruševičius apie knygas štai ką sako:

Spauda turi didžią galę,
Spauda veidrodėis tautos,
Spauda veda mus šalėję
Prie linksmybės, tos žvėntos.
Antanas iš Padvos

DETROIT, MICH.

Teatras su policija.

Sausio 10 d. "apsišvietėčiai" statė scenoje "Kunigą Macochą" arba jo atliktus darbus Čenstakave. Atlošta vidutiniškai ir publikos buvo nemažai, nes buvo rusų, lenkų ir kitų internacionalistų. Viską būtų gerai, jeigu nebutų buvus užsiusta policija. Daugelis žmonių nerimavo, nes nežinojo ką policija pradės veikti. Buvo atėję net 15 policmanų, bet paskui išsiskirstė, tik keli liko iki pabaigai. Pirmininkas paaiškino, kad policiją užsiuntė darbiečiai. Buvo paaiškinta, kad darbiečiai irgi rengėsi prie to paties veikalo perstatymo ir skelbimus išanksto buvo pasigaminę, tik dienos nepažymėdami ir kaip sužinojo apšvietėčių rengimo dieną, tai ir jie uždėjo tą pačią dieną. Tie mūsų darbiečiai save vadinasi darbininkų partija ir darbininkų reikalų gynėjais, na o kada kiti taipgi darbininkai rengia kokį parengimą tai jie netik rengia tuo pačiu laiku, bet dar ir policiją užsiunčia.

Darbai.

Darbai ne kaip eina. Kada užėję šaliečiai, tai lauke dirbantį drbininki neteko darbo ir prie dirbtuvių eilės stovi. Dirbtuvių savininkai matydami eiles žmonių laukiančių darbo, tai pradėjo algas kapoti. Darbininkai pradeda streikuoti. Lokalas 317 paskelbė streiką del Bulk Meallable Co. nes ji yra unijos dirbtvė ir žumanė nukirsti algas iki 30%. Darbininkai sutiko nusileisti iki 10%, bet nesuitaikius reikėjo apskelbti streikas. Patartina kitų kolonijų darbininkams nevažiuoti pas mus ieškoti darbo.

Tas Pats.

WEST LYNN, MASS.

Sausio 10 d. Dr. šv. Onos turėjo surengus vakariene. Žmonių buvo atsilankę daug, tas garbė darbščiam komitetui. Vakariene buvo labai puiki, nes iš restauracijos buvo pagamintos ir iškeptos vištos, o prie stalų tarnavo "veiterkos", o prie to, vakariene buvo pavyzdinga tuo, kad visą Lynn'o Lietuvių inteligentija dalyvavo, o taipgi biznierių ir geras lietuvių rėmėjas John Z. Kelly. Po tam visa eilė kumučių apsišvietusių su "mėnulio šviesa", kurios nesugebėjo savęs užsilaikyti, o ypač prie stalo. Iš tortielkos mėšą grabaliojo vieton šakučių —su purvinom rankom. Tai yra didelis pažėminimas lietuvių tarpe svetimtųjų. Kitą syk partartina. visas "apsišvietusias" kumutes susodint už vieno sta-

lo, kad nebut daugiau sarmatų tarp svetimtųjų. Po vakariene buvo programos. Jonas Bulskis sudainavo porą dainelių, labai puikios, pianu akompaniavo p. M. Sirbikiene. John Z. Kieley savo maloniu balsu padainavo porą dainų angliškai ir p-lė Levonavičiūtė sudainavo keletą dinelių. Laike programos salėj pasidarė tamsu, užgeso visos elektrikos šviesos. Spėjama, kad iškirtu kas nors šposą. Publika pradėjo skirstytis namo.

Ten Buvęs.

WILKES BARRE, PA.

Derybos tarpe angliakasių atstovų ir anglies kompanijų savininkų, ilgai besitęsę, siuro — nedavę pageidaujamy rezultatų. Angliakasiai pasirenge kovoti ligi galui, nepasiduodant ant "arbitration", ko anglių baronai reikalauja, kaip pamatą tarybom. Gal bus išimta iš po žemės ir tie 10,000 darbininkų, ką buvo palikta kasyklas apžiūrėti; tuomet kiltų kova tarpe darbdavių ir darbininkų. Nėra abejonės, kad kompanijos šauktusį valdžios ir atidarytų kasyklas skebam, o unijist. neleistų skebam dirbti, tada pasekmės būtų tokios, kaip jau darbininkams yra žinomos.

Angliakasių prezidentas J. P. Lewis kalbėjo Wilkes Barre, Pa., 17 d. Sausio ant 2 po pietų, atsiklausdamas, ar angliakasiai nori "arbitration"? Angliakasiai nesutiko ant "arbitration", nors reikėtų ir metus laiko streikuoti. Darbininkų upas geras ir nesiras nė vieno, kad eitų streiklaužiauti, kad kompanijos kasyklas padarytų "open shop".

Sausio trečią buvo Atstatymo Bendrovės mūsų miesto šėrininkų susirinkimas, kuriame buvo apsilankę rodos direktorių visų gerbiamas ir teisingas žmogus, F. Žyvatas, tuomi reikalų pasikalbėti su vietos šėrininkais. Gerbiamas F. Žyvatas paaiškino Bendrovės dabartinę padėtį. Šėrininkai jau buvo nustoję vilties, kad ką nors bendrovės šėrai būtų verti. bet F. Žyvatuvi viską paaiškino, pasirodė, kad dar yra viltis šėrus turėti pinoš vertės ir Bendrovės bujojimas. Reikia duoti kreditas F. Žyvatuvi, je sumanume ir teisingu darbavimosi kur tik jis nepridėtų savo pirštą.

Per Naujus Metus pasimirė S. Jeskevičia, jaunas dar tik 34 metų amžiaus vaikas. Velionis dirbo angliakasyklose ir gavo Miners Asthma, nuo ko ir mirė ant pusės amžiaus. Angliakasyklos yra, netik pavojingos visa padėcia del žmogaus gyvybės, bet dar angliakasiai gauna ir daugelį įvairių ligų, kurios užmuša gygybę išėjus iš po žemės.

Velionis buvo mano draugas, bet mažai žinojau apie jo gyvenimą. Nors velionis nebuvo visuomenės veikėjas, ne taip įžymnis žmogus, bet jo gyvenimą iš pat jaunystės buvo politiškas: jo tėvas mirė dar jam negimus, o motina mirė į tris savaites jam užgimus. Palikęs našlaičiu buvo užaugintas dėdienės. Paėjo nuo švenčionių, šioj šalyj pragyveno virš 10 metų. Buvo tykauts budo ir talikus, taip, kaip ir visi našlaičiai. Tebuna jam lengva šios šalies žemelė. K. Demikis.

Valstijose Oregon, Washington, Idaho, Nevada ir Colorado priaugo labai daug arklukų, kurie neušdavo žolę arguociam. Italija yra labai veisli, o o Prancija eina iš veislės, kas duoda pagrindu spelioti, kad tos dvi romantiškos tautos susivienys ir įkurs vieną valstybę su Mussoliniu kaipo cezariu.

DUOKITE SAVO VAIKAMS MAISTĄ, KURIS JIEMS REIKALINGAS.

Tukstančiams vaikų reikia maisto, kuris juos padarytų stipriais ir galiniais prieš ligas. Standard ar Challenge Kondensuotas Pienas vaikams suteiks svorio. Daktarai ištyrė kad kondensuotas pienas yra vertingas maistas subudavoti vaikams sveikata.

Išbandykite jį namuose kepatant pudingus, darant sosus, saldinius, keiksus ir kitur, kur reikia pieno ir cukraus. Vartokite su kava. Pajuskite skirtingą skanumą. Nereikės cukraus. Duokite vaikams užtepus ant duonos ar pyragaičių, arba įpilkite į šokoladą, ar koki. vie. saldainių.

DYKAL.

Taupykite leibelius Standard ar Challenge Kondensuoto Pieno dovanų už juos. Čia ant paveikslo matote naudingą puodą, kur galite gauti už 135 leibelius. Šią ir daugelį kitų brangių dovanų galite gauti už leibelius nuo blėšinių. Pradėkite taupyti leibelius šiandien ir nu-

nešę į arčiausią dovanų krautuvę apžiurėkit kokių stebėtinų dovanų galite gauti. Tikrai ten rasite ką naudingo jusų namams.

TAUPYKIT LEIBELIUS DEL BRANGIŲ DOVANŲ

PREMIJŲ KRAUTUVES
Mūsų Bostono Premijų krautuvė randasi:
89 Friend St. arti Haymarket Stq
KITOS PREMIJŲ KRAUTUVES
FALL, RIVER, MASS. BRIDGEPORT, CONN.
14 — 3rd Street. 105 Congress Street
netoli Bedford St. netoli Main Street
NEW HAVEN, CONN. PROVIDENCE, R. I.
105 Temple Street netoli Washington St.

MOTERŲ SKYRIUS

VEJŲ SESEREI IŠVAŽIAVUS

"Vėjų Sesuo", kuri tiek daug mums visko yra pripasakojus, pripasakojus, kokias kepurės turime pirktis, kokius vaikiškus merginos privalo rinktis ir t.t., pagalios atsiveikino ir išvažiavo. Kaip ir kur išvažiavo to mums nepasakė. Ar ji išvažiavo traukiniu, ar tuom "Nash Six", kurį minėjo, ar kitokie kokie vėjai ją kur nunešė, tai tik tas mums nėra žinoma.

Bet tiek to. Mes Moterys bei merginos likusios ir be jos mėginsime kartas nuo karto apkalbėti savų gyvenimo reikalus, reikalus surištus su kasdieninio mūsų gyvenimo reikalais. O gal ir V. S. vėliaus pasirodys.

Yra labai pageidaujama, kad ar tai Sandarietės moterys bei merginos, ar tai ne Sandarietės, bet visos pasistengtų per Moterų Skyrius laikraščiuose reikšti savąs mintis, kelti aiškėn savus sumanymus.

Moterys turime nepamiršti, kad ilgas metus kovojome, išgavimui lygių teisių su vyrais. Dabar kada jas turime, tai ir nepervalome taip sau gludėti, narytum jog jau viskas mūsų atsiekta.

Turime laiką nuo laiko apkalbėti savo šeimyninius reikalus. Šiandieniniame gyvenime matome daug šeimyninių nesutikimų, kurie ardo šeimynų gyvenimus ir duoda kitas negeistas ir nemalones pasekmes. Tą dalyką privalome laikas nuo laiko apkalbėti, kad užbėgus tam viskam už akių. Matome daug blogų pavyzdžių iš auklėjimo šeimynų, turi tai apkalbėti ir dalytis tinkamais patarimais, kad mūsų jaunimas būtų tinkamai išauklėtas ir pavyzdingas netik mūsų tautai, bet abelnai visai žmonijai. Matome negeistinus, ir nemalonus politinius apsiėrkimus mūsų Lietuvoje. Kadangi turime lygias pilietines teises, tai privalome ir tuomi susirupinti ir tame reikale tarti savo žodį Lietuvos moterim kad jos galėtų tinkamai suprasti šalies reikalus ir turėti atitinkamą nusistatymą šalies gyvenimo reikaluose.

Tai yra pamatiniai opiaus klausimai, su kuriais mums ar noroms ar nenoroms prisėina susidurti kasdieniniame savo gyvenime. Tad moterys ir merginos, turėdamos valandą liuso laiko, nepraleiskime jį veltui, bet imkime plunksną į rankas ir rašykime reikšdamas savas mintis.

Sandarietė

SANDARIEČIU MOTERŲ DARBUOTĖ.

Sandaros Organizacijoj tarp 88 kuopų turime tik tris moterų. Tai yra labai permaža. Tokios moterų kuopos privalytų būti visose didesnėse kolonijose.

Tik pažvelgkime į tas kolonijas kuriose randasi moterų kuopos, o pamatysime, kiek daug gyvumo jos priduoja vietos gyvenime. Štai paimkime kad ir So. Bostoną. Kada paimi organą į rankas matai, kad Bostono Sandarietės tą surengė, tai kitą surengė, veik kiekvieną savaitę apie jų darbus ką tokio naujo išgirsti.

Negana dar to, kad jos daug priduoja gyvumo vietos lietuvių gyvenime, bet sykiu kiek jos prisideda ir labdarybės reikaluose. Tik pamislykite, šimtai dolerių suteikiama Lietuvos našlaičiams ir kitoms labdaringsoms įstaigoms. Tai didelis ir gražus darbas. Prieg tam dar teko pastebėti, kad Bostono Sandarietės, turi ir vakarines pamokas mezgimo mokinimui.

Tai yra labai pagirtinas dalykas.

Pittsburgo Sandarietės, kurios taipgi susiorganizavusios į kuopą irgi parodo savo darbštumą. Tik tiek apgalvėtina, kad jų veikimas nevisuomet buna mums žinomas, neg nevisuomet buna aprašomas organe. Šiame reikale susiduriame su tuo, kad kiekviena moterų kuopa privalo turėti nuolatinę savo korespondentę, kuri visuomet tos kolonijos moterų darbuotę tinkamai aprašytų moterų skyriuje.

Worcesterio irgi susiorganizavo moterų kuopa. Joje ran-

dasi žymių veikėjų ir literačių. Kiek teko girdėti, tai Worcesterietės irgi rengiasi prie gyvo ir energingo veikimo. Linkėti, na joms gerų pasekmių.

Los Angeles Sandarietės berods kol kas darbuojasi bendrai su vyrais vienoje kuopoje. Nors jos nesima sau garbės už darbus, bet labai daug darbuojasi ir daug ko nuveikia.

Kodelgi nesusidaro Sandarietėjų Moterų Kuopos Chicagoj, Clevelande, Lawrence, Monteleje ir kitose kolonijose. Kiek teko pastebėti, tai tose kolonijose didelius moterų darbus pasisavina vyrai ir moterims nėra užtai joki garbės. Minėtų kolonijų moterys sujuskite.

Ona.

Korespondencijos.

-DETROIT, MICH.

Ar Fordas artimas darbininkams?

Daug yra kalbama ir plačiai žinomas pasaulinis automobilių išdirbėjas Fordas. Daugelis kalba apie Fordą demokratiškumą ir apie jo artimumą darbininkams.

Čionai trumpai nurodysiu apie jo demokratiškumą ir užuojautą darbininkam, kurie dirba pas jį. Mat kiekvienas darbininkas dirba 8 valandas dieną; moka \$5.00 už 8 valandas. Po 3 mėnesių gauna \$6.00 už 8 valandas. Daugiausiai gauna \$6.40. Visi dirba 6 dienas savaitėje.

Mechanikai gauna po \$6.85. Aukščiausias laipsnis \$10 už 8 valandas. Labai gerai; juk geriaus rodos nė nereikėtų ir labai puikiai skamba.

Darbo valandos: nė mažiau kaip 8 į dieną, nė daugiau kaip 12 v. į dieną. Jeigu dirba 12 v. į dieną, tai 4 valandos vadinasi viršlaikio, kur visos įstaigos moka už viršlaikį laiką ir pusę, o Fordas — kiek išdirbi, už tiek gauni mokėti, jis tam priešingas.

Sistema. Tokioj sistemos nė su matęs, kaip Fordo. Pasirodo, antras caras. Katorga ir amžintų paselenija. Mat už mažiausių dalykėlių busi baustu. Paprastas darbininkas, jeigu nusikalsta kuom nors, duoda 1 ar 2 savaites vakacijų. O kad saugosies kiek galėdamas, tai vistiek išras priešžastį ant tavės ir busi baustas.

Su mechanikais pasielgia taip: jeigu nusikalsti nedaug, tai tuojaus duoda bakas račioti, arba taip sunkų darbą ant kelių dienų. O jeigu daugiau nusikalsti, tai gausi sunkų darbą ant ilgo laiko.

Fordas nepersenai kalbėjo apie sveikatą ir patarė žmonėms, kaip užsilaikyti. Sako, žmonių yra ligotų 85%. Kodel? todėl, kad žmogus nepasilsi kiek jam reikia; nešvariai gyvena; neima laiko pavalgyti. Jis savo kalboje ant tiek buvo suklydęs, kad nežinojo ką kalbės. O jo darbininkai nešvariausi. Jeigu nori kambarį gauti, tai turi pasisakyti, kad pas Fordą dirbi, nes kitaip kambario negausi. O kaslink greito pavalgymo, jisai duoda savo darbininkams tik 20 minutų, o kurie dirba naktimis, tai tik 15 minutų. Na, o jis pats yra ištares savo žodį, kad žmogui pavalgyti būtina reikia 30 minutų laiko.

Mat jeigu nori pas jį dirbti, tai turi šitą visą kęsti, tai yra faktas. Tai demokratija ir artimumas darbininkams. Vadina, jisai vienaip duoda geras išlygas darbininkui, rodos geriau nėra o antra — tuo pačiu kartu atima, kad žmogus nė nejaudė; tiktai pasiskundžia, kad jam sunku.

J. Peleckas.

BRIDGEPORT, CONN.

Sausio 10 d. įvyko viešas lietuvių Mass. Mitingas susauktas per Bridgeporto lietuvių Draugijų viešą knygyną, kad apkalbėti šiandieninę Lietuvos padėį ir klerikalų reakcinius žygius, varžančius piliečių, susirinkimų ir spaudos laisvę. Buvo nutarta turėti kelis kalbėtojus. Buvo kviestas adv. F. J. Bagočius, kuris atsisakė. Taipgi buvo užkviesta P. Mikolainis ir R. Mizara. Kada Mikolainis dažinojo jog Mizara kalbės, tai jis pareiškė, kad su Mizara ant vienu pagrindų nekalbės ir tokiu būdu atsisakė atvažiuoti. Taigi kalbėjo tik vienas Mizara. Žmonių buvo susirinkę skaitlingi ir liko priimta sekanti protos rezolucija:

PROTESTO REZOLIUCIJA

Priimta Bridgeporto lietuvių viešame susirinkime, susauktame per B. Liet. Draugijų Viešąjį Knygyną, sausio 10, 1926 m., 407 Lafayette St. Bridgeport, Conn.

Kadangi birželio mėn. 20 d. 1925 metais krikščionių demokratų blokas, Lietuvos Seime nesilaikydamas Seimo statutų priėmė savo balsais įstatymus varžančius spaudos ir susirinkimų laisvę ir įvedančius mirties bausmę;

Kadangi tie krikščionių demokratų priimtieji įstatymai aiškiai priešingi Lietuvos Respublikos Konstitucijai, kuri užtikrina Lietuvos piliečiams spaudos susirinkimų ir žodžio laisvę.

Kadangi pravedant tuos nekonstitucijinius ir anti-demokratinus įstatymus buvo neteisėnai s'opinama priešingos idėjos balsai ir prieš atstovus, pasipriešinančius tai sauvalei, buvo panaudota ginklai ir policijos jėga.

Kadangi Lietuvos Darbininkų Profesiinės Sąjungos netur teisės organizuoti ir veikti del labo Lietuvos darbininkijos, ir kadangi Lietuvos darbininkai kovojantieji prieš tą be teisę kokia Lietuvoje viešpatauja, yra baudžiami ir terorizuojami visokiais būdais ir kalinami ilgiems metams kalėjimams be jokių įrodymų, kad jie būtų prasižengę prieš valstybinius įstatymus;

Todel nutarta: kad šis Bridgeporto Lietuvių Viešas Susirinkimas skaičiuje 500, (penkių šimtų ypatu), griežčiausiai protestuoja prieš begėdišką Lietuvos Konstitucijos mindžiojimą ir prieš žiaurų krik. demokratų smurtą bei savavaliavimą Seime;

Ir taip pat nutarta, kad šis susirinkimas griežčiausiai pasmerkia valdančiųjų partijų bloko kėsinius sugriauti teisėtumo ir demokratišybės pamatus Lietuvos respublikoje, žeminanti Seimo atstovų autori-

tetą liudies ir svetimų valstybių akyse ir dedant nesenaipasiluovusiam nuo svetimų despotų kraštui, nauja despotizmo jungą;

Pagaliaus nutarta, kad šis susirinkimas kviečia visus laisvę mylinčius Amerikos lietuvius, visais galimais būdais padėti kovoti Lietuvos žmonijai, kovojančiai už savo teises prieš klerikalinius despotus,

Taigi nutarta, kad šios rezolucijos kopijos būtų pasiųsta Lietuvos atstovybei Amerikoje, Lietuvos Seimui, ir lietuvių spaudai Amerikoje ir Lietuvoje.

Juožas A. Mockaitis, Susirinkimo pirmininkas August A. Sapięga, Susirinkimo pirmininkas.

BALTIMORE, MD.

Sausio 17 d. buvo laikytas D.L.K. Keistučių pašelpinės draugijos susirinkimas. Iš raportų verta pažymėti šie:

1) Kasos globėjų raportas buvo toks, kad draugijos finansinis turtas siekė jau virš \$38,000, įskaitant \$5,000 tautiškos svetainės šėrais ir \$3,000 Lietuvos L. P. Bonų.

2) Turto raštininko raportas, iš kurio pasirodė, kad draugija narių turi 450, kurių dvejų ir trijų skyrių, o vienas priklauso net ant keturių skyrių. Už kiekvieną skyrių draugija moka ligos pašelpas \$6.00 savaitėj, per 15 savaitių į metus. O pomirtinės, už pirmą skyrių moką \$125.00, o už kitus tik po \$100.

3) Tai Lietuvių Tautinio Knygno delegatų raportas, kuris buvo sukėles ir trumpas diskusijas. Delegatai išduodami savo raportą atsisakė į narius, kad papuošimo delei tautiško knygyno. paaukuotų, jeigu kas turi kokių žymių Lietuvos rašytojų ar šiaip kokių tautos didvyrių paveikslus. Draugija tuoj nutarė paaukuoti Lietuvos istoriko Simono Daukanto ir Dr. V. Kudirkos paveikslus. O

vienas narys prižadėjo aukauti kokio ten Romos papos paveikslą. Tautininkai pastebi, kad papos nieko gero žmonijai, o ypač Lietuvai nėra davę ir papų, kaipio tamsybės palaikytojų paveikslams knygyne vietos neturi buti. Katalikai tuoj šoko ginti papą, nurodydami, kad papos sostas nėra sugriaunamas ir kad papos paveiksl. turi buti priimtas į tautinį knygyną. Vienas taip vadinamas Sandarietis, kuris labai mėgsta visiem pataikauti, paseka katalikus. Na, o bolševikėlis, matomai nedrįsdamas pasipriešinti papai, nurodo, kad čia nėra draugijos reikalas, bet knygyno administracijos, ir daro įnešimą diskusijas uždaryti. Jie ir laimi.

Dabar lauksime ką knygyno administracija, kurioj yra tautininkų, katalikų, socialistų net ir bolševikų, padarys su papos paveikslu: priims ar atmes.

Narys.

Choro Repertuaras

Mėnesinis Muzikos Leidinys Metams — \$2.00
Ta pačia kaina siunčiam ir Lietuvon.

ANTANAS BACIULIS
421 EAST SIXTH STREET
SO. BOSTON, MASS.

Geras abelnam naudojimai

Pain-Expelleris
Kuomet reumatizmas ar neuralgija vargina jus, išrinkite s'audamais vietas šiuo atsakančiu šeimyniniu linimentu ir tuojas pajausite palėgvinimą.
35c ir 70c bonka vaistinėse. Tėmykite, kad būtų Inkaro vaizbaženklis
F. A. D. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

Pulkuš plankai turėtų buti kiekvienos moteries pasididžiavimo turtu, bet pleiškanos ir naikinimo darbas čia

Ruffles

Yra pleiškanų mirtinuoju priešu. Prezirekit gerai savo plaukus ir galvos odą pirm, negu tie paslaptingi parazitai pakirs plaukus šalens, apdengs jus galvos oda nesvariomis baltomis lupnomis, kas bus priežastimi jusų plaukų slinkimo.
Pirkite bonka Ruffles už 65c pas savo vaistininke šiandien, arba 75c tiesiog per paštą iš laboratorijos.
F. A. D. RICHTER & CO.
Berry & South 5th Sts.
Brooklyn, N. Y.

NESVAIGINK SAVO KUDIKIŲ.

Geriau leisk kudiškiui verti, negu pripildyti jį su narkotikais nuodais, kad "apmašinti" jo skausmą paėinantį nuo netvarkio esančių vidurių. Dar geriau—duokite jam truputį

BAMBINO

tyriausio, saldauš-skonio, tikro vidurių palėuosotojo. Jame nėra svaigalų. Nėra narkotikų nuodų. Jis yra tik lengvai veikianti kombinacija, padaryta iš daržovių išsūrykų, kuri padėbsti nuo vidurių užkietėjimo, vidurių dieglio, mėslungio. Kudiškiui mėgsta jį. Jie net prašo daugiau.
Jusų antiektorius parduoda Bambino—35c. už bonką, arba pasisūkite tiesiai į laboratoriją.
F. A. D. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

"ŽMONIJOS ISTORIJA"

Tai yra puikiausia paveiksluota, 500 suvirš puslapių knyga pradanti apskviti žmonijos gyvenimą ant žemės su pradžia jos vystymosi iš žemesnių gyvunų apsakų plačiai šiose dienose svarbų klausimą, Eviliuciją.
Leidžia "Dirva" — kas iškalno užsiprenumeruos gaus už \$2.00 (ir 25c. už persiuntimą)
DIDŽIAUSIAS VEIKALAS UŽ TOKIUS PINIGUS!
—Prenumeratorių vardai tilps toje knygoje.—
(Reikalaukit cirkuliorio dykai, paaiškinančio apie knygą)

"GALIUNAS"

Drama iš Lietuvių pasakiškų kovų su žmogėdžiais senovės laikuose. Irgi leidžiama prenumeratos keliu, kaina dabar tik 25c. Po išspausdinimo bus 50c. ar 75c

"DIRVOS" KNYGYNAS

352 SUPERIOR AVENUE CLEVELAND, O.

NAUJAS IŠRADIMAS

DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Cydo. Reumatizma Ranku Koku. Nugaros skaudejima. Salti Kanku. Koku šuima. Duszko Galvos skaudejima, ir teip visokių skaudejimų (tik ne romas)
Tukstančiai žmoniai yra išsigyde o milijonai dar nežino apie tai
Deksnio Galinga Mostis—yra neverta aušos, kiek jį pati neverta. Išk naudose gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00 ir 10 centu extra už persiuntimą
Išaukite pas aptiekorius teip DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
Deksnis Ointment Co.
518 MAIN ST. BOX 352
HARTFORD, CONN. U. S. A.

Tel. So. Boston 0502/
Paul J. Jakmauh, M. D.
(Jakimavėjūis)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Dr. J. C. Seymour
(LANDZIUS)
LIETUVIS GYDYTOJAS
Valandos: nuo 9:00 val. iš ryto iki 9:00 v. vak.
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Tel. S. E. 4000.

Tel. S. B. 2805-R.
Lietuvis Optometristas

Išgaminuoju akis priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.
J. L. PASAKARNIS, O. D.
447 Broadway,
So. Boston, Mass.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.
H. S. Stone O.D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY,
Tarpe E ir F gatv., So. Boston.

Bell Phone: Oregon 0863-J.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
L-I-E-T-U-V-I-S
DAKTARAS (gydosi ligas) IR CHIRURGAS (daro operacijas).
OFISA VALANDAS:
Nuo 9 iki 11 A. M.
Nuo 2 iki 4 P. M.
Nuo 7 iki 8 P. M.
Nedeliomis Nuo 10 iki 3 P. M.

ADVOKATAL
NADAS RASTENIS
ADVOKATAS.
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Ofiso: Calvert 5896
Buto: Gilmor 0361

Namų tel. Univ. 1463-J.
A. O. ŠALNA (SHALLNA)
LIETUVIS ADVOKATAS.
Baiges du Universitetu Cornell University su A. B. G. Washington Univ. su LL. B.
"Darbininko" Name (antros lubos)
366 W. Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 3520

Lietuvis Advokatas
Veda visokias provas, kaip tai: civiliskas ir kriminaliskas; padaro visokius dokumentus prie pikimo ir pardavimo
PRANAS J. KALINAUSKAS
381 BROADWAY,
So. Boston, Mass.
Ofiso ir gyvenimo vietos Telefonas S. B. 0441

Vietos žinios.

BAISI LIETUVIŲ TRAGEDIJA SO. BOSTONE.

Pereito pirmadienio popietį, sausio 25. Vincas Mikalonis, 43 metų amžiaus perdūrė peiliu savo draugą Juozą Druskiniį. Jie du gyveno pas tulą moterį Annie Putler, 112 Bowen st., So. Bostone. Mikalonis perdūręs peiliu savo draugą pareiškė, kad jis tai daręs dėl Kristaus. Perdūręs Druskiniį pasuko peilį ir du yskiu movė sau į krutinę. Dabar abudu randasi kritiškų padėty miesto ligoninėj.

Tragedijos priežastį namo šeimininkė štai kaip aiškina: Mikalonis, kuris nedirba nuo pereitų Kalėdų, pamedėlio ryte išėjo ieškoti darbo. Jis sugrįžo apie pietus negavęs darbo. Tuo pačiu laiku sugrįžo ir Druskinis, kuris dirba piano kompanioj. Druskinis nemylėjo Mikalonio ir jis visuomet dainuodavo, kas Mikaloniu baisiai ne tikdavo. Šeimininkė pastebėj Druskiniui, kad jis liautis dainavęs, nes tuomi pykina savo draugą. Gį Mikalonis ironiškai pastebėjo, kad jis gali dainuoti o aš girdi tai padarysiu dėl Kristaus. Tada jis išsitraukė iš kišenio peilį ir jį atsilenkė. Tada puolė prie savo draugo ir smeigė su peiliu jam į krutinę. Perdūręs draugą, atsuko peilį ir du sykiu durė patsai sau į krutinę. Moteris nežinadama, kas daryti, išbėgo gatvėn ir pradėjo šaukti policiją. Pribuvo policija ir Dr. Landzius.

Sulig policijos pranešimo, Mikalonis yra religiškas fanatikas. Daktaras Landzius sako, kad juos reikia nusiųsti ir iš egzaminuoti jų protą. Tai matote prie ko priveda aklas fanatizmas. Jeigu Mikalonis būtų prisvamanis, tai klerikalai šauktu visa gerkle, žiūrėkite prie ko believė priveda.

VISI LAUKIA NEDELIOS.

Kur tik klausaisi, tai visi kalba ir visi laukia nedėlios, sausio 31 d., nes tą dieną 8 val. vakare, Lietuvių salėje, kamp. E ir Silver Sts., bus nepaprastas Gabijos Koncertas. Prisiminus koncertą reikia pastebėti tai tą dalyką, kad So. Bostono lietuviai nors turi daug koncertų, bet tokio kaip šis yra rengiamas, tai labai retai kada pasitaiko. Reikia nepamiršti, jog pastaru laiku Gabijos Choras yra labai skaitlingas dainininkėms ir dainininkais, kuriuos gabus muzikas Jonas Dirvelis labai puikiai išlavino ir prirengė šiam koncertui.

Taigi patartina visiems vietos ir apielinkės lietuviams atsilankyti, nes bus ko nepaprastai naujo išgiršti. Dainuos netik Gabijos Choras, bet dainuos merginų ir vyrų Chorai ir pavieniai artistės bei artistai. Dainuos seserys Černiauskaitės, S. Vaitkaitė, Z. Neviackienė, J. C. Navadauskas. Pianu akompanuos Emil. Tataronitė. Taipgi dalyvaus smuikininkas A. Kiškis.

Kiek teko girdėti, tai skaitlingi lietuvių burai rengiasi atsilankyti iš tolimesnių kolonijų. Viskas atrodo taip, jog Lietuvių svetainė kartais galės pasirodyti permaža dėl sutolpinimo publikos šiame koncerte. Patartina nusipirkti tikietus iš anksto. Tikietus galima gauti "Sandaros" ir "Keleivio" ofisuose ir pas gabijiečius.

GERAI NUSISEKĖ.

Pereitą nedėdienį So. Bostono Sandariečiai nuvažiavę į W. Lynn, Mass. perstatė veikalą "Gyvieji Nabašninkai". Į perstatymą publikos buvo skaitlingai atsilankę, net pilna

salė buvo. Perstatymo rengėjai buvo Sandaros 40 kuopa ir šv. Onos Draugija.

Veikalas "Gyvieji Nabašninkai" lyniečiams gerai patiko. Mat turėjo ganėtinai saklaus juoko. Po perstatymo ponias Z. Neviackienė, p. P. Apšiega ir vyrų choras sudainavo keletą dainų. A. Juodgudis pasakė pora monologų.

Nuvažiavus lošėjams į Lynną, gėrb. Sirbikai juos puikiai priėmė ir pavaišino.

DZUKISKĄ MAISTA REIKIA VALGYTI NAKČIA.

Pas žemaičius yra sakoma, jog griekiai ta dzukų tautiškas maistas. Bet valgant griekinius blynus, arba kaip amerikoniai vadina "buckwheat cakes", tai dažnai žmogui ant veido pasirodo spuogai. Tad Bostono Harvard Universiteto profesorius William T. Bvoie sako, kad iš minėtų miltų padarytus keikus geriausiai valgyti nakties laike, arba tada, kada saulės šviesos nesiranda, tai jie nei kiek nebus pavojingi žmogaus kunui.

GABIJOS DARBUOTE.

Pereitą ketvirtadienį Gabijos choras turėjo metinį susirinkimą, išrinkta nauja valdyba butent: prez. J. Kapočūnas, Vice-prez. J. G. Petrauskas, sekretoriais p-lės M. Senukevičiūtė ir Ona Raulinaičiūtė. Kasierium p. P. Palubeckienė. Linkėtina naujai choro valdybai gerų pasekmių. Iš jos galima tikėtis daug, nes visi pilni energijos ir sumanumo. Choristai yra patenkinti su pereitų metų prez. A. Juodgudžiu, kuris daug pasidarbavo chorui. Nutarta dainuoti 31 sausio kaipo metiniame koncerte. Nutarta surengti vakariene, nutarta po vėlykų statyti scenoj "Vaikas ar mergaitė?" ir nutarta surengti didįjį koncertą su aušrelės choru, iš Worcester, Mass.

Dorchestery ant Talbot ave., tulas Jonn Kelly bevažiudamas automobiliu užmušė 71 metų merginą Miss. Sarah Capeman.

Bridget McKay, 49 Ash st. kada sugrįžo iš darbo, rado savo moterį negyvą sukniubuai šiais veidu į grindis. Gydytojai pareiškė, kad ji mirė normaie mirčia.

Adolphe M. Melin, 45 m. amžiaus, 454 Mass. ave. Cambridge, puolė nuo ketvirtų lubų ir netik kad neužsimušė, bet ir nesusižeidė, tik susitrenkė. Daktarai negali atsistebėti, kaip ji galėjo išlikti gyva.

\$25 UŽ KVORTĄ KRAUJO.

LYNNE tula moteris Barry pagimdė trynukus. Moteris taip liko silpna, kad jai grėšė mirties pavojus. Daktarai padarė atsišaukimą, ar neatsiras kokis sveikas žmogus, kuris galėtų suteikti tai moterei savo kraujo del jos sveikatos sustiprinimo. Ant paskelbimo atsišaukė net 25 žmonės. Daktarai pasirinko vieną jauną vaikina, iš kurio išleide kvortą kraujo suleido į moteries kūną. Moteris žymiai sutvirtėjo ir yra viltis jai likti gyvai. Vaikinas užtai gavo užmokestį \$25.

GUDRUS VAGIS.

Bostono plėšikai griebiasi visokių priemonių žmones apiplėšti. Štai atėjo vyras į rakančių krautuve ant Mass. ave. ir sako merginai: "Skubėki tamsa, nes per telefoną kas tai nori su tamista kalbėti", ir nuro-

dė į šale esančią krautuve. Kada mergina patikėdama nuėjo, tai gudruolis vagis tuoj į registrij pagriebė \$90 ir pabėgo.

NUTEISTAS PLĚŠIKAS

Joseph Griggs, 18 metų vaikinai apkaltintas kaip plėšikas ir nuteistas 10 metų kalėjiman.

J. ČEKANA VIČIUS ISVAŽIUOJA

Vienatinis lietuvis magikas p. J. Čekana vičius, kuris pastaru laiku lankėsi po Naująją Angliją pagalios jau išvažiuoja. Jis turės visą eilę magijos vakarų Baltimore, Philadelphiaj, Pittsburgje ir pagalios pasieks ir Chicagą. Gerb. Čekana vičius yra gabus savo profesioj ir vakarinių kolonijų lietuviui turės progos daug ko nepaprastai naujo pamatyti. Į kurią koloniją jis atsilankys, patartina lietuviams pamatyti jo gabumus.

SANDARIEČIAI SUSIZIEDAVO.

Sausio 16-tą dieną, šių metų, tapo surišti moterystės ryšiu Juozas Adomavičia, su panele Teofilia Ambrozaite, abudu A. L. T. Sandaros, 9-tos kp. Cambridge, Mass. nariai. Visi draugai tai jaunai porelei velina daug laimiu ateinančiam gyvenime ir kad ant toliaus jie būtų visiem pavyzdingais sandariečiais. Jų draugas

NAUJAS MUZIKALIS KURINYS.

A. Vanagaitis tik ką parašė sceniškam veikalui "Alenutė" muziką. Dainos, ką telpa knygelėj, yra visos dvigubai pailgintos ir dar trys naujos daddeta; viso susidaro šešios dainos. Muzika labai graži ir lengvai išpildoma. Norintieji perstatyti "Alenutę" su muzika, kreipkitės į "Sandaros" redakciją, arba prie autoriaus J. Steponaičio, 312 Broadway, South Boston, Mass.

SOUTH STATION KELEIVIAI SUMAŽEJO.

1924 metais per South Station yra atvažiavę bei išvažiavę 37,161,923 keleiviai. Gį per 1925 metus keleivių buvo tik 34,996,500. Reiškia sumažėjo ant 2,165,423 keleivių.

Bostono policija suėmė du trokus kurie vežė 263 baksus alaus.

PAKLIUVO UŽ MUNŠAINĄ

Pereitą savaitę iškilo skandalas pas tulus lietuvius ant Silver St. So. Bostone. Mat moteris prisitraukus naminio štofo su dišėmis pradėjo mētyti į savo vyrą. Taikos padarymui buvo pašaukta ir policija, kuri visą likusią naminę išvežė. Pereitime pirmadieny buvo jų sumnenijos rokundas prieš teisėją, bet kaip užsibaigė ir kokie taikos rezultatai tai nežinia. Man stebėtina, kodel "Dar-kas" apie tai nieko neparasė? Nejaugi todėl, kad jie priklauso prie parapijos.

NORI APTAKSUOTI AUTOMOBILISTUS.

Bostono miesto Majoras Nichols padavė sumanymą, kad visi automobilių savininkai būtų aptaksuoti nepaprastomis mokesčiais po \$5.00, už laikymą automobilių gatvėse.

CHORO REPERTUARO KONCERTAS.

Choro Repertuaro leidėjas p. A. Bačiulis darbuojasi. Jis rengia visą eilę koncertų visoj Bostono apielinkėj. So. Bostono jo koncertas bus vasario 14 d. Lietuvių salėje. Koncerto programą pildys daugelis žymių dainininkų.

GABIJOS KONCERTAS!

Nedėlioje, Sausio-January 31 d., 1926 LIETUVIŲ SALEJE

Kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass. PRADZIA LYGIAI 8 VAL. VAKARE

Programė dalyvaus sekantį dainininkai: Z. Neviackienė, S. Vaitkaitė, seserys O. ir R. Černiauskaitės, J. C. Navadauskas, smuikininkas A. Kiškis ir pian. E. Tataronitė akompanuos solistams ir chorui. Diriguos J. Dirvelis.

Choras dainuos: Merginų choras dainuos: Uzdainuokim, Karvelėis, Vilnius, Oi mergele, Anksti rytą, Giriój, Sukelkim kovą, Aras, Katinas. Lyra, Indian Love Call, Special Grupe, Miels kvietkeli, Ei, turiu, turiu. Vyrų choras dainuos: Dzimdzi, drimdzi, Tamsioje nakte eį, Pirkit tikietus iš kalno. Galima gauti "Sandaros" ir "Keleivio" ofisuose ir pas choristus. TIKIETAI 75c. ir 50c. KVIEČIA VISUS "GABIJA"

BIZNIS TAI BIZNIS.

Taip pasakė Petras Bartkevičius. Turėk gerą tavorą ir pigiau parduok už kitus, o biznis bus užtikrintas. Petras Bartkevičius yra žinomas kaip geras biznieriis ir vedėjas, o gal ir savininkas BOSTON SALES COMPANIOS, kuri randasi po Nr. 678 No. Main St., Montello, Mass. O kad turėti gerą ir atsakančią tavorą, tai Bartkevičius neperka pas žydus, bet ima tavorą iš Anglų firmų.

KONCERTAS, VAKARIENĖ.

Ketverge, Sausio-January 28 d. 1926, lygiai kaip 7:00 valandų vakare, Lietuvių Salėje įvyks koncertas ir vakarienė. Programos koncerto bus toks: P. nia O. R. Kubilienė dainuos pirmą kartą So. Bostone; p-lė Adela de Nemes — smuikininkė; p-lė Elizabeth J. Schultz — pianistė. Jie visi yra Naujos Anglijos Konservatorijos studentai. Nekurie iš jų jau gerai atsižymėjo amerikoniškose scenos. Lietuviai yra kviečiame atsilankyti. L. L. Ž. Komitetas.

Telephone So. Boston, 0348 Belle Scott Carmody, M.D. MOTERIS DAKTARAS 581 Broadway, So. Boston, Ofiso valandos: 1-3 po pietų ir 6-8 vakare

Real Estate

V. P. Yankus SANDAROS REAL ESTATE VEDEJAS BARGANAS. 6 šeimynų po 5 kambarius namas, du metai kaip statytas, su visais įtaisymais, elektra, "stym" šilumos; priešais ir užpakelyj piiazai, didelė vieta del garadžių, randų 3,312 į metus greitam pardavimui, prekė tik 126.000. CITY POINT 6 šeimynų kampinis namas po 4 kambarius, su elektros šviesa, toiletais ir skalbinėmis, gražioj vietoj, turį but greit parduotas, randų gauna į mėnesį 142, kainu tik 13,000. SANDARA REAL ESTATE 327 E Street South Boston, Mass. Tel. So. Boston 2408. PARSIDUODA PIGIAI 3 šeimynų, 5-6-6 kambariai, visi improventai ir šiluma ant puikaus kampo ir geroj apielinkėj, daug žemės, vieta del garadžių, ir sod; prekė \$10,500 ir lengvos išlygos bet yra vertas \$12,500. A. IVAS 361 W. Broadway So. Boston, Mass.

TAI BENT JAUNAVEDŽIAI.

Cyrus F. Cushing, 81 metų biznieriis sumanė apsviesti su savo knygvėde Addie L. Rhoades, 52 metų mergina.

Bronis Kontrim

CONSTABLE, REAL ESTATE, ir Visokių Apraudimų (Insurance) Agentas 361 WEST BROADWAY Tel. So. Boston 0605 120 MARINE ROAD Tel. So. Boston 2483-W SOUTH BOSTON, MASS.

K. SIDLAUSKO APTIEKA Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės. 373 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

D. A. Zaletskas

GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS. Ofiso antrašas: 983 CAMBRIDGE ST., CAMBRIDGE, MASS. Tel. Univ. 8831 Gyvenimo antrašas: 26 DIMICK STREET, SOMERVILLE, MASS. Tel. Prospect 0415—M

Lietuviška Orchestra

Grajina visokius naujausius ir linksmiausius lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Rengdami kokią pastilinksminimo pramoją reikalale kreipkitės: ALPHONSE ZVINGILAS 267 Broadway So. Boston, Mass.

Patapk Amerikos Piliečiu!

Kiekvienas vyras ar moteris gyvenęs Massachusetts valstioj, kurię gimę užsieniuose, privalo greičiausia kaip galima pasinaudot Amerikos Pilietybės privilegija. Mes mielu noru pagelbėsime tamstoms patapti piliečiais, patarsim apie teises, išpildysime pirmas ir antras popieras ir duosime jums knygutę "A Guide to Citizenship." Visa tai atliksime be jokio mokesnio ar prievolės. Rašyk arba ateit į mūsų raštine. REPUBLICAN CLUB OF MASSACHUSETTS 294 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

John F. Concannon Co.

GERIAUSIO TONIKO IŠDIRBYSTĖ. Išdirbame visokios rūšies geriausį toniką. Turėdami kekj parengimą reikalaukite, o gausit gerą patarnavimą ir gerą toniką. 92 A STREET SO. BOSTON, MASS. Tel. So. Boston 2597-R P. ROMANSKIS ir V. TRAKIMAVIČIUS, Savininkai.

P. J. Akunevičius

LIETUVIS GRABORIUS. ĮERSIKĖLĖ Į NAUJĄ VIETĄ. Suteikia geriausį paskutinį patarnavimą, todėl verta p jį kreiptis. OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS: 820 E. 6-th St., So. Boston, Mass. Tel. S. B. 0183-W.